

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

αναφορικά με πολιτικές ένταξης
μεταναστών, προγράμματα και στήριξη

INTEGR8

**meath
partnership**

engage • enable • participate • progress

www.integrateproject.eu

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

αναφορικά με πολιτικές ένταξης
μεταναστών, προγράμματα και στήριξη

EUROPEAN UNION
Asylum, Migration
and Integration Fund

This project has been funded with support from
the European Commission.

This publication reflects the views only of the author, and
the Commission cannot be held responsible for any use
which may be made of the information contained therein.

HOME/2015/AMIF/AG/INTE/9102

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Ένταξη μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση: η πολιτική της Ε.Ε. και στατιστικά στοιχεία.....	4
2. Επισκόπηση του εθνικού πλαισίου.....	6
3. Η διαδικασία προσδιορισμού και επιλογής, η οποία χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό των βασικών τομέων κατάρτισης γυναικών μεταναστών για τη στήριξη της διαδικασίας κοινωνικοπολιτικής ένταξής τους ...	12
4. Συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων για τη διαφώτιση της ανταλλαγής γνώσεων	13
5. Κύριες πηγές και τύποι γνώσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη προετοιμασία της πρωτοποριακής μεθοδολογίας του INTEGR8	13
6. Η χρήση νέων μεθοδολογιών INTEGR8 για το ξεπέρασμα εμποδίων στην ένταξη γυναικών μεταναστών	14
7. Τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της νέας μεθοδολογίας και της εφαρμογής της.....	14
8. Κύρια ευρήματα της τοπικής ερευνητικής διαδικασίας, η οποία διενεργήθηκε στην αρχή του προγράμματος.....	15
ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....	17
ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ.....	17

1. Ένταξη μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση: η πολιτική της Ε.Ε. και στατιστικά στοιχεία

Οι πολιτικές ένταξης των μεταναστών είναι εθνική αρμοδιότητα

Με την υπογραφή της Συνθήκης της Λισαβόνας το 2007, τα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν την εντολή να «προσφέρουν κίνητρο και στήριξη σε ενέργειες των Κρατών-Μελών, οι οποίες αποβλέπουν στη προώθηση της ενσωμάτωσης υπηκόων τρίτων χωρών. Παρ' όλα αυτά, η Ε.Ε., ήδη με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1999) έχει περιοδικά θέσει προτεραιότητες και στόχους για τη πραγμάτωση πολιτικών της Ε.Ε., νομοθετικών προτάσεων και ευκαιριών χρηματοδότησης. Οι Κοινές Βασικές Αρχές για την πολιτική ένταξης μεταναστών στην Ε.Ε. που υιοθετήθηκαν το 2004, αποτελούν ακόμα ένα βήμα προς αυτή τη κατεύθυνση, καθώς έχουν καθοδηγήσει και εξακολουθούν να καθοδηγούν τις πλείστες Ευρωπαϊκές δράσεις στο τομέα της ενσωμάτωσης.

Από το Σχέδιο Δράσης του 2016 στη Συνθήκη του Άμστερνταμ: χρονολογική παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο η Ε.Ε. έχει διαμορφώσει την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην επικράτειά της κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες.

2016 και έπειτα: Η ολιστική προσέγγιση

Το Σχέδιο Δράσης για την ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών, το οποίο υιοθετήθηκε τον Ιούνιο του 2016, αποτελεί το πιο πρόσφατο έγγραφο προσδιορισμού στόχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Προσφέρει ένα περιεκτικό πλαίσιο, ώστε να στηρίξει τις προσπάθειες των Κρατών-Μελών στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση των πολιτικών ένταξης, και περιγράφει τα διάφορα μέτρα, τα οποία η Κομισιόν θα εφαρμόσει προς αυτή τη κατεύθυνση.

2011-2015: Χρηματοδότηση για Ένταξη

Πριν από την υιοθέτηση του Σχεδίου Δράσης 2016-2017, τα θέματα ένταξης μεταναστών καθορίζονταν μέσω της Ευρωπαϊκής Ατζέντας για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών, η οποία υιοθετήθηκε τον Ιούλιο του 2011. Η Ατζέντα, η οποία κάλυψε τη περίοδο 2011-2015, επικεντρώθηκε στην αύξηση της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και πολιτικής συμμετοχής των μεταναστών και στη καταπολέμηση των διακρίσεων, δίνοντας έμφαση σε τοπικές δράσεις. Επίσης, έχει ήδη διερευνήσει για μέτρα πριν την άφιξη των μεταναστών και το ρόλο που διαδραματίζουν οι χώρες προέλευσης στην ενσωμάτωση. Η παροχή πολλαπλών ευκαιριών χρηματοδότησης αποτελεί ακόμα ένα σημαντικό κληροδότημα της περιόδου.

Από το 2005 έως το 2010: Ανταλλαγή γνώσεων

Μέχρι και το 2010, το Κοινό Πρόγραμμα για την Ένταξη, το οποίο παρουσιάστηκε από την Κομισιόν το 2005, ήταν το έγγραφο στρατηγικής, το οποίο προσέφερε το πλαίσιο για την εφαρμογή της πολιτικής ένταξης της Ε.Ε. Περιέχει μια σειρά υποστηρικτικών μηχανισμών και οργάνων της Ε.Ε., ώστε να προωθήσει την ένταξη και να διευκολύνει την ανταλλαγή μεταξύ των φορέων ένταξης.

Από το 1999 έως το 2004: Γένεση μιας κοινής πολιτικής

Η ένταξη μεταναστών προερχόμενων από τρίτες χώρες επηρεάστηκε για πρώτη φορά από πολιτικές της Ε.Ε. με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Η συνθήκη, η οποία υιοθετήθηκε το 1997, τέθηκε σε ισχύ το 1999. Απ' αυτό το σημείο και μετά, η ΕΕ μπορούσε να αναλάβει τη κατάλληλη δράση για τη καταπολέμηση των διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένου αυτών που βασίζονται στη φυλετική ή στην εθνική καταγωγή και στη θρησκεία ή στις πεποιθήσεις ατόμων. Επίσης, η Ε.Ε. μπορούσε να αναπτύξει μια κοινή μεταναστευτική πολιτική, η οποία μέχρι το 2004 καθοριζόταν από το επονομαζόμενο Πρόγραμμα του Τάμπερε, στα πλαίσια του οποίου τα Κράτη Μέλη συμφώνησαν, ότι ο στόχος μιας τέτοιας πολιτικής θα έπρεπε να είναι η χορήγηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σε υπηκόους τρίτων χωρών, παρεμφερή με αυτά των Ευρωπαϊκών πολιτών.

[<https://ec.europa.eu/migrant-integration/the-eu-and-integration/framework>]

Η μετανάστευση έχει γίνει μια από τις βασικές συνιστώσες της δημογραφικής αλλαγής στην Ευρώπη. Οι ροές μεταναστών κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών μεταξύ των Κρατών Μελών της Ε.Ε., αλλά και εντός και εκτός Ε.Ε., είχαν ισχυρό αντίκτυπο στο υφιστάμενο μέγεθος του πληθυσμού στα πλείστα Κράτη Μέλη.

[<http://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography-migration-projections/migration-and-citizenship-data>]

Ο πληθυσμός των μεμονωμένων Κρατών Μελών της Ε.Ε. κυμαινόταν την 1η Ιανουαρίου 2017 από 0.4 εκατομμύρια στη Μάλτα έως 82.8 εκατομμύρια στη Γερμανία. Κατά τη 1η Ιανουαρίου 2017, η Γερμανία, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο

και η Ιταλία συγκροτούσαν μαζί πέραν του μισού (54%) πληθυσμού της Ευρώπης των 28.

Ο πληθυσμός της Ευρώπης των 28 αυξήθηκε το 2016 κατά 1.5 εκατομμύρια. Η αύξηση του πληθυσμού ήταν άνισα κατανομημένη μεταξύ των Κρατών Μελών της Ε.Ε.: στο σύνολό τους, 18 Κράτη Μέλη έχουν παρατηρήσει αύξηση στους αντίστοιχους πληθυσμούς τους, ενώ στα υπόλοιπα 10 Κράτη Μέλη ο πληθυσμός μειώθηκε. Το Λουξεμβούργο, η Σουηδία, η Μάλτα, η Ιρλανδία και η Αυστρία κατέγραψαν τους υψηλότερους ρυθμούς αύξησης πληθυσμού για το 2016, με τις αυξήσεις να ξεπερνούν το 9.0 ανά 1000 άτομα (βλέπε Πίνακα 2). Μεταξύ των πέντε Κρατών Μελών της Ε.Ε. με τους υψηλότερους ρυθμούς πληθυσμιακής αύξησης, η ταχύτερη δημογραφική εξάπλωση καταγράφηκε στο Λουξεμβούργο, με μια αύξηση της τάξης του 19.8 ανά 1000 άτομα. Οι μεγαλύτερες σχετικές μειώσεις πληθυσμού καταγράφηκαν στη Λιθουανία (-14.2 ανά 1000 άτομα), στη Λετονία (-9.6) και στη Κροατία (-8.7). (βλέπε Πίνακα 1, σελ.6)

Πίνακας 1. Δημογραφική αύξηση

	Συνολική Μεταβολή			Φυσική Μεταβολή			Καθαρή μετανάστευση και		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Ε.Ε. των 28 (*)(*)	2.6	3.4	3.0	0.4	-0.2	0.0	2.2	3.6	3.0
Αυστρία	8.1	13.2	9.5	0.4	0.2	0.8	7.7	13.0	8.7
Βέλγιο (*)	5.0	6.5	4.8	1.8	1.0	1.2	3.2	5.5	3.6
Βουλγαρία	-6.0	-6.7	-7.3	-5.7	-5.2	-6.0	-0.3	-0.6	-1.3
Γαλλία	4.8	4.1	4.0	3.9	3.1	3.0	0.9	1.0	1.0
Γερμανία (*)	5.3	12.0	7.6	-1.9	-2.3	-1.8	7.2	14.3	9.4
Δανία	5.8	8.4	7.2	1.0	1.0	1.5	4.8	7.4	5.7
Ελλάδα	-6.3	-6.9	-2.5	-2.0	-2.7	-2.4	-4.3	-4.1	0.0
Εσθονία	-1.9	0.8	-0.2	-1.5	-1.0	-1.0	-0.5	1.8	0.8
Ηνωμένο Βασίλειο	8.1	7.8	6.5	3.2	2.7	2.7	4.9	5.1	3.8
Ιρλανδία	5.1	7.6	10.6	8.2	7.6	7.1	-3.2	-0.1	3.5
Ισπανία	-1.3	-0.2	1.9	0.7	0.0	0.0	-2.0	-0.2	1.9
Ιταλία	0.2	-2.1	-1.3	-1.6	-2.7	-2.3	1.8	0.5	1.1
Κάτω Χώρες	4.2	4.6	6.0	2.1	1.4	1.4	2.1	3.2	4.6
Κροατία	2.5	1.5	2.4	0.4	0.0	0.5	2.1	1.5	1.9
Κύπρος	-12.9	1.5	7.6	4.7	3.9	4.7	-17.6	-2.4	2.9
Λετονία	-7.7	-8.7	-9.6	-3.4	-3.3	-3.4	-4.3	-5.4	-6.2
Λιθουανία	-7.6	-11.3	-14.2	-3.4	-3.5	-3.7	-4.2	-7.7	-19.5
Λουξεμβούργο (*)	23.9	23.3	19.8	4.0	3.7	3.6	19.9	19.6	16.2
Μάλτα	9.3	11.7	13.8	2.2	2.0	2.6	7.1	9.7	11.2
Ουγγαρία	-2.2	-2.5	-3.4	-3.3	-4.0	-3.2	1.1	1.5	-0.1
Πολωνία	-0.3	-1.0	0.2	0.0	-0.7	-0.2	-0.3	0.3	0.3
Πορτογαλία	-5.0	-3.2	-3.1	-2.2	-2.2	-2.3	-2.9	-1.0	-0.8
Ρουμανία	-3.9	-5.6	-6.2	-3.1	-3.2	-3.5	-0.8	-2.3	-2.7
Σλοβακία	1.0	0.9	1.7	0.7	0.3	1.0	0.3	0.6	0.7
Σλοβενία	0.9	0.6	0.8	1.1	0.4	0.3	-0.2	0.2	0.5
Σουηδία	10.6	10.6	14.5	2.7	2.4	2.7	7.9	8.1	11.9
Τσεχία	2.5	1.5	2.4	0.4	0.0	0.5	2.1	1.5	1.9
Φινλανδία	3.8	2.8	2.9	0.9	0.5	-0.2	2.8	2.3	3.1
Ελβετία	12.0	10.8	10.8	2.6	2.3	2.7	9.4	8.5	8.1
Ισλανδία	10.5	10.4	17.4	7.1	5.9	5.1	3.4	4.5	12.2
Λίχτενσταϊν	6.4	6.8	5.1	2.8	1.9	2.9	3.6	4.9	2.3
Νορβηγία	11.4	9.2	8.5	3.6	3.5	3.5	7.8	5.7	5.0
Αλβανία	-1.3	-2.2		5.2	3.6		-6.5	5.7	
Μαυροβούνιο	0.9	0.2	0.3	2.4	1.7	1.8	-1.5	-1.5	-1.5
Πρώην	1.6	1.0	1.2	1.9	1.3	1.2	-0.2	-0.2	-0.1
Σερβία (*)	-4.5	-5.4	-5.1	-4.9	-5.4	-5.1	0.3	0.0	0.0
Τουρκία	13.3	13.4	13.5	12.3	11.8	11.2	1.0	1.6	2.3
Βοσνία και	-1.5		-1.8	-1.5		-1.8	0.0		0.0
Κόσοβο (*)	-8.7	-18.6		13.2	9.2		-21.8	-27.8	

(*) Οι στατιστικές διορθώσεις αντιστοιχούν σε όλες τις μεταβολές πληθυσμού που δεν θεωρούνται ως γεννήσεις, θάνατοι ή μετανάστευση.
 (*) Διακοπή στη σειρά: 2015.
 (*) Διακοπή στη σειρά: 2016.
 (*) Τα δεδομένα για το 2016 είναι εκτιμώμενα και παρουσιάζουν μεγαλύτερο βαθμό αβεβαιότητας από ότι στα προηγούμενα χρόνια. Λόγω των μεταβολών στην επεξεργασία των δημογραφικών στατιστικών στοιχείων, υπήρχαν λιγότερα δεδομένα διαθέσιμα σε σχέση με συνήθως.
 (*) Λόγω της έλλειψης δεδομένων με θέμα τη μετανάστευση, η συνολική μεταβολή βασίζεται αποκλειστικά στη φυσική μεταβολή.
 (*) Αυτός ο τίτλος αποδίδεται χωρίς προκαταλήψεις αναφορικά με τις θέσεις ή τη νομική κατάσταση και είναι σύμφωνος με το ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών UNSCR 1244/1999 και με τη Συμβουλευτική Γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με την ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου.
 Πηγή: Eurostat (online data code: demo_gind)

2. Επισκόπηση του εθνικού πλαισίου

ΙΡΛΑΝΔΙΑ – MEATH PARTNERSHIP

Στατιστικά δεδομένα

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, τα οποία λήφθηκαν από εκτιμήσεις της απογραφής για το 2016, εκτιμάται ότι κατά το πρώτο τετράμηνο του 2016 ο αριθμός των μεταναστών στην Ιρλανδία σημείωσε αύξηση σχεδόν κατά 15%, από 69,300 σε 79,300 άτομα. Από αυτό το σύνολο, οι υπήκοοι τρίτων χωρών ανέρχονται στις 31,800 (40,1%) του συνόλου αριθμού των μεταναστών. Τα πιο πρόσφατα στοιχεία της απογραφής (2011), καταδεικνύουν ότι υπάρχει ένας συνολικός πληθυσμός 544,357 μη-Ιρλανδών υπηκόων, οι οποίοι ζουν στην Ιρλανδία κατά τον Απρίλιο 2016, αντιπροσωπεύοντας 199 διαφορετικά έθνη, με τα άτομα Πολωνικής και Βρετανικής καταγωγής να συνιστούν τις μεγαλύτερες ομάδες μη-Ιρλανδών υπηκόων στην Ιρλανδία. Από αυτό το ποσό, οι μη-Ιρλανδοί υπήκοοι είναι σχεδόν ισάριθμα διαχωρισμένοι ανά φύλο, με 271,864 άντρες και 272,493 γυναίκες, εκ των οποίων 60% συγκαταλέγονται στην ηλικιακή ομάδα 22-44 ετών.

Εθνικές πολιτικές με αντίκτυπο στην ένταξη μεταναστών

Το Τμήμα Δικαιοσύνης και Ισότητας δημοσίευσε μια Στρατηγική Ένταξης Μεταναστών στις 7 Φεβρουαρίου 2017, η οποία θα καθοδηγήσει τη παροχή υπηρεσιών για μετανάστες και πρόσφυγες στην Ιρλανδία από το 2017 μέχρι το 2020. Η στρατηγική θέτει στόχους για τις δημόσιες υπηρεσίες όσον αφορά τη παροχή «πληροφοριών σε μετανάστες στη κατάλληλη γλωσσική μορφή, τρέχοντα προγράμματα κατάρτισης διαπολιτισμικής ευαισθητοποίησης για όλο το προσωπικό πρώτης γραμμής, ταμπέλες στα κυβερνητικά γραφεία που να υποδεικνύουν το πού υπάρχουν διαθέσιμοι μεταφραστές, και σαφείς πληροφόρηση, αναφορικά με τον τρόπο, με τον οποίο μπορούν να γίνουν παράπονα για ρατσιστική συμπεριφορά από μέρους του προσωπικού ή άλλου πελάτη.»

ΚΥΠΡΟΣ – CARDET

Στατιστικά δεδομένα

Between the years 2002 and 2017, 60,568 asylum applications have been reported on the island of Cyprus (Asylum Μεταξύ του 2002 και του 2017, έχουν κατατεθεί 60,568 αιτήσεις ασύλου στο νησί της Κύπρου (Υπηρεσία Ασύλου, Συμφωνία Μη Κοινολόγησης, Υπηρεσία Ασύλου, Δρουσιώτου και Μαθιουδάκης 2016, Δρουσιώτου και Μαθιουδάκης 2017). 1250 άτομα έχουν αναγνωριστεί ως πρόσφυγες, ενώ σε 7.718 άτομα χορηγήθηκε επικουρική ή ανθρωπιστική προστασία (Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, 2017γ). Επιπλέον, μεταξύ του 1998 και του 2004, 454 άτομα αναγνωρίστηκαν ως πρόσφυγες από την Υπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (Υπηρεσία Ασύλου, Συμφωνία Μη Κοινολόγησης).

Εθνικές πολιτικές με αντίκτυπο στην ένταξη μεταναστών

Οι πολιτικές και οι πρακτικές για την ένταξη μεταναστών και των προσφύγων έκαναν την εμφάνισή τους στο δημόσιο τομέα της Κύπρου τη τελευταία δεκαετία, γεγονός το οποίο είναι εμφανές στις εμπειρίες, προκλήσεις και ανάγκες των προσφύγων και των μεταναστών. Αν και πλέον είναι αναγνωρισμένο ότι η μετανάστευση δεν είναι ένα θεωρητικό φαινόμενο αλλά ένα πραγματικό πρόβλημα, η Κυπριακή κοινωνία ψάχνει ακόμη για ένα Σχέδιο Δράσης, το οποίο να μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά προς όφελος όλων.

Το 2010 η Κυβέρνηση υιοθέτησε το πρώτο Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη των Μεταναστών, οι οποίοι/ες διαμένουν νόμιμα στην Κύπρο για τα έτη 2010-2012. Παραθέτοντας απόσπασμα από το έγγραφο πολιτικής και δράσης, «Η ένταξη των μεταναστών και των απογόνων τους είναι μια δυναμική, μακροπρόθεσμη, συνεχής, αμφίδρομη διαδικασία αμοιβαίας αποδοχής. Γι' αυτό και απαιτείται η συμμετοχή, όχι μόνο των μεταναστών και των απογόνων τους, αλλά και του κάθε πολίτη. Η κοινωνία υποδοχής θα πρέπει να δημιουργεί ευκαιρίες για τη πλήρη οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική συμμετοχή των μεταναστών». (Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ένταξη των Μεταναστών, 2010).

Στοχεύοντας στη προετοιμασία μιας πολιτικής, η οποία να διασφαλίζει την πλήρη αντιπροσωπευτικότητα, να βασίζεται σε μια αποτελεσματική προσέγγιση για τη μακροπρόθεσμη νόμιμη μετανάστευση και σε μια ενθαρρυντική άποψη αναφορικά με τη πολυπολιτισμικότητα στη Κυπριακή κοινωνία, τα ακόλουθα μέτρα έχουν εισηγηθεί:

- Συμπερίληψη και συμμετοχή των μεταναστών στη κοινωνική και δημόσια ζωή της Κυπριακής κοινωνίας
- Αναγνώριση των κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων και αναγκών των μεταναστών
- Ρατσισμός και διακρίσεις, καθώς και ο σχεδιασμός στρατηγικών και σχεδίων δράσης που να θέτουν μετρήσιμους στόχους και μηχανισμούς για την εποπτεία της εφαρμογής τους.

(Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ένταξη των Μεταναστών, 2010).

Παρά το γεγονός ότι το προαναφερθέν σχέδιο δεν έχει επίσημα αξιολογηθεί, ώστε να μετρηθεί ο βαθμός στον οποίο έχει υλοποιηθεί, μια αναφορά από την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες υπογραμμίζει ότι υπάρχουν ελάχιστες ενδείξεις, αναφορικά με θετικά αποτελέσματα του σχεδίου δράσης, ενώ δεν έχουν ληφθεί μέτρα ένταξης που να ευνοούν συγκεκριμένα τους πρόσφυγες (Officer και Taki, 2013, ECRI, 2016). Αυτό επιβεβαιώνεται στην Αναφορά του Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης για το 2016, μετά από επίσκεψή του στη Κύπρο, όπου τόνισε ότι το σχέδιο δράσης δεν έχει υλοποιηθεί (Muiznieks, 2016). Ενώ βρισκόμαστε σε αναμονή για τα κυβερνητικά σχέδια δράσης για την ένταξη μεταναστών, ορισμένες δράσεις που επιχορηγούνται από την Ε.Ε. και πρωτοβουλίες από πλευράς ΜΚΟ και εθελοντών, αναφορικά με την ένταξη μεταναστών, δρουν ως πυξίδα για τη Κυπριακή κοινωνία, προσφέροντας ελπίδα για το τι επιφυλάσσει το μέλλον.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ – ISQ

Στατιστικά δεδομένα

Το 2016 καταγράφηκαν συνολικά 397 731 αλλοδαποί πολίτες ως κάτοικοι Πορτογαλίας, αριθμός ο οποίος αντιπροσωπεύει το 3.9% του συνολικού πληθυσμού (10,31 εκατομμύρια). Συνολικά, 29 925 μετανάστες με καθεστώς μόνιμης διαμονής εγγράφηκαν το 2016. Κατά τη τρέχουσα δεκαετία, τα χαμηλότερα στοιχεία μετανάστευσης καταγράφηκαν το 2012, όταν μόνο 14 606 άτομα εισήλθαν στη χώρα. Το 2016, ο αριθμός των εισερχόμενων ατόμων αυξήθηκε, αλλά η μεταναστευτική ισορροπία παραμένει ακόμη αρνητική: συνολικά 8348 άτομα. Από την αρχή της τρέχουσας δεκαετίας, ο πληθυσμός των αλλοδαπών κατοίκων (μεταναστών με καθεστώς μόνιμης διαμονής), έχει σημειώσει μείωση, φτάνοντας στο κατώτατο σημείο το 2014. Εντούτοις, από το 2015 και το 2016 έχει παρατηρηθεί μια άνοδος στην χορήγηση αδειών παραμονής (βίζας), καθώς μια μικρή αύξηση του πληθυσμού των μεταναστών. Πριν τη παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008, ο κύριος λόγος για μετανάστευση ήταν το κίνητρο για εργασία. Τα κίνητρα έχουν αλλάξει και έχουν μεταβληθεί σε κίνητρα για σπουδές και οικογενειακή επανένωση. Αυτοί οι δύο παράγοντες αντιπροσωπεύουν το 67.8% των συνολικών αιτήσεων για βίζα. Ο αριθμός των ανεξάρτητων αυτοαπασχολούμενων (2528 αιτήσεις) επίσης αυξήθηκε, καθώς και η ερευνητική δραστηριότητα και η δραστηριότητα των επιστημόνων ακαδημαϊκών (2816). Επιπλέον, έχει παρατηρηθεί μια αύξηση στις επενδύσεις σε επιχειρήσεις (19 065) ως το κίνητρο για αλλοδαπούς να εισέλθουν στην Πορτογαλία. Υπάρχει κάποιου βαθμού πολυμορφία μεταξύ του πληθυσμού των μεταναστών. Ο μέσος όρος ηλικίας κυμαίνεται μεταξύ 20 και 49 ετών. Χωρίζονται τους ανά εθνικότητα, η νεότερη ομάδα ατόμων προέρχεται από τη Ρουμανία (72.3%), τη Βραζιλία (71.3%), την Αγκόλα (67.2%), τη Νέα Γουινέα (63.4%) και το Σάο Τομέ (62.9%). Ηλικιακά, η νεότερη κοινότητα (0-19 ετών) είναι Κινεζικής καταγωγής (24.8%), από το Σάο Τομέ (22.3%), από τη Γουινέα (20.6%) και Ρουμανικής καταγωγής (17.8%). Μεταξύ του πληθυσμού των μεταναστών, η κοινότητα με την υψηλότερη αντιπροσώπηση παιδιών ηλικίας 0-9 ετών είναι η Κινεζική (13%) και η Ρουμανική (8.6%).

Εθνικές πολιτικές με αντίκτυπο στην ένταξη μεταναστών

Τα Εθνικά Κέντρα Στήριξης για την Ένταξη των Μεταναστών (CNAIM) εργάζονται από το 2004 σε διάφορους τομείς της ένταξης για δημιουργήσουν μια πολιτιστική, οργανωτική και νομοθετική πρόκληση. Αυτά τα κέντρα στεγάζονται στη Λισαβόνα (κέντρο), στο Πόρτο (βόρεια) και στο Αλγκάρβε (νότια), έχοντας ως στόχο τη δημιουργία ενός χώρου για τη συγκέντρωση διάφορων υπηρεσιών, οργάνων και γραφείων. Αυτά τα κέντρα στήριξης προσφέρουν πολυάριθμες υπηρεσίες κάτω από τη ίδια στέγη: για παράδειγμα, η Υπηρεσία Αλλοδαπών και Συνόρων (SEF), οι Κοινωνικές Ασφαλίσεις (SS), η Αρχή Εργασιακών Συνθηκών (ACT), το Γραφείο Κεντρικής Γραμματείας (CRC), το Υπουργείο Παιδείας (ME) και το Υπουργείο Υγείας (MS). Τα CNAIM έχουν επίσης εξειδικευμένα γραφεία, τα οποία απασχολούνται στη παροχή στήριξης και πληροφόρησης σε διάφορους τομείς, όπως το Γραφείο Στήριξης για την Οικογενειακή Επανένωση (GARF), το Γραφείο Παροχής Νομικής Στήριξης σε Μετανάστες (GAJI), το Γραφείο Κοινωνικής Υποστήριξης (GAS), το Γραφείο Στεγαστικής Υποστήριξης (GAH), το Γραφείο Υποστήριξης της Απασχόλησης, το οποίο έχει δύο μορφές, με τη πρώτη να συντονίζεται μέσω του Δικτύου GIP (Μεταναστευτικό Γραφείο Εισόδου στην Επαγγελματική Αγορά) και την δεύτερη να εξειδικεύεται στο τομέα της επιχειρηματικότητας, το Γραφείο Στήριξης των Μεταναστών Καταναλωτών (GAIC) και το Γραφείο Στήριξης για Πιστοποίηση (GAQ). Όλα τα γραφεία και οι υπηρεσίες συνεργάζονται μεταξύ τους, βρίσκονται κάτω από τον ίδιο χώρο, παρέχουν υπηρεσίες, πληροφόρηση, προωθούν, συμβουλεύουν και αναπτύσσουν διαμεσολαβητικές δραστηριότητες, για να λύσουν τις απορίες των μεταναστών.

Τα CNAI εισήγαγαν τη χρήση κοινωνικο-πολιτιστικών διαμεσολαβητών από διάφορες χώρες, οι οποίοι/ες γνωρίζουν 14 διαφορετικές γλώσσες, ώστε να προσφέρουν πιο προσιτές υπηρεσίες υποστήριξης. Ουσιαστικά, το κοινωνικο-

πολιτιστικό υπόβαθρο του διαμεσολαβητή, έχοντας δηλαδή εμπειρία ως μετανάστης και γνώση της γλώσσας, φέρνει μια σημαντική προστιθέμενη αξία στη λειτουργία του/της. Η Υπάτη Αρμοστεία για τη Μετανάστευση (ACM) συνεργάζεται με ΜΚΟ και Οργανώσεις για τη πρόσληψη των διαμεσολαβητών. Για την αντιμετώπιση των γλωσσικών προβλημάτων, η Υπάτη Αρμοστεία για τη Μετανάστευση εισήγαγε τη Τηλεφωνική Υπηρεσία Γλωσσών, η οποία καλύπτει πέραν των 60 γλωσσών και διευκολύνει την υποδοχή μεταναστών και την πρόσβασή τους σε σημαντικούς τομείς των υπηρεσιών. Τα δίκτυα καθοδήγησης εθελοντών έχουν βοηθητικό ρόλο για τη διευκόλυνση της κοινωνικο-πολιτιστικής ένταξης, μέσω του «Προγράμματος Καθοδήγησης για Μετανάστες». Τα μέλη βοηθούν με το προσανατολισμό, καλύπτοντας διάφορα θέματα, από την επιχειρηματικότητα μέχρι και τον ελεύθερο χρόνο και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, και παρέχουν πληροφορίες για την επίλυση προβλημάτων, προωθώντας τη πληροφόρηση και τη μετάδοση γνώσεων. Πίσω από το πρόγραμμα, λαμβάνει χώρα μια διαδικασία συνεχούς συστηματικής επιλογής, εκτίμησης, αντιστοίχισης και αξιολόγησης με τεχνογνωσία. Για τη βέλτιστη ένταξη και ενσωμάτωση, η Υπάτη Αρμοστεία για τη Μετανάστευση οργανώνει μαθήματα Πορτογαλικής γλώσσας και κουλτούρας, ώστε να διευκολύνει την ένταξη στη κοινωνία και στην αγορά εργασίας.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών, η Πορτογαλική Κυβέρνηση εισήγαγε το Στρατηγικό Σχέδιο για τη Μετανάστευση (2007-2010 και 2010-2013). Αυτό είναι το παγκόσμιο πλαίσιο, το οποίο εστιάζει στη πρόκληση της γήρανσης του πληθυσμού, στην ένταξη και κατάρτιση των κοινοτήτων μεταναστών στη Πορτογαλία, στη διεθνή κινητικότητα, στη διαχείριση ταλέντων και στη βοήθεια επαναπατριsmού των Πορτογάλων μεταναστών. Ο βασικός στόχος της πολιτικής αυτής είναι η ένταξη στην αγορά εργασίας, καθώς και ο περιορισμός των προκαταλήψεων σε βάρος των μεταναστών, η βελτιωμένη κινητικότητα ταλέντων και ανθρώπινου δυναμικού, η αποκεντροποίηση των μεταναστευτικών πολιτικών και η πρόσβαση στη κοινωνία των πολιτών. Επίσης, έχει δημιουργηθεί μια Ομάδα Εμπειρογνομόνων για την Πλαισίωση (ΤΤΑ), η οποία αντιπροσωπεύει τα διάφορα υπουργεία που στηρίζουν την εκτέλεση του Στρατηγικού Σχεδίου. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο χρόνων, η ένταξη σε τοπικό επίπεδο έχει σημειώσει πρόοδο, καθώς το κράτος έχει εμπλέξει 21 δήμους, οι οποίοι επιχορηγούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών (EFITHC) και χαρακτηρίζονται από την υλοποίηση του Δημοτικού Σχεδίου για την Ένταξη Μεταναστών.

Για τη πρόοδο της τοπικής ένταξης, η Υπάτη Αρμοστεία για τη Μετανάστευση (ACM) έχει δημιουργήσει το δίκτυο «Οι Δήμοι ως Φίλοι της Μετανάστευσης και της Πολυμορφίας», αποσκοπώντας στην απόκτηση γνώσεων αναφορικά με τις πραγματικές ανάγκες των μεταναστών σε διάφορες περιοχές της χώρας. Το έργο αυτό έχει δημιουργήσει μια καλύτερη συνεργασία μεταξύ των τοπικών οργανισμών και του κράτους, παρακολουθώντας τη ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και εμπλέκοντας πέραν των 100 τοπικών κυβερνήσεων.

Σημαντικό είναι να υπογραμμιστεί, ότι από το 2007 η Πορτογαλία είναι πρωτοπόρος στην υλοποίηση του «Στρατηγικού Σχεδίου για την Ένταξη Μεταναστών». Το έργο παρακολουθείται εκ των κάτω προς τα άνω, βασιζόμενο στη συνεργασία με τοπικούς ΜΚΟ, το εκπαιδευτικό και δημόσιο σύστημα υγείας και τη κεντρική διοίκηση.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ – UPIT

Στατιστικά δεδομένα

«Η Ρουμανία εξακολουθεί να είναι μια χώρα εκπατριsmού, με το φαινόμενο το εκπατριsmού να αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη αιτία για τη μείωση του πληθυσμού της χώρας. Η διεθνής μεταναστευτική ισορροπία ήταν αρνητική για το 2016, με τον αριθμό των προσωρινών μεταναστών να ξεπερνούν τον αριθμό των μόνιμων μεταναστών, απαριθμώντας πέραν των 76000 ανθρώπων», σύμφωνα με ανακοινωθέν του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής τον Αύγουστο 2017.

Παρ' όλα αυτά, η Ρουμανία έχει σχετικά μεγάλο αριθμό μόνιμων μεταναστών, των οποίων η τάση είναι θετική. Σύμφωνα με το «Στατιστικό Δελτίο Μετανάστευσης και Ασύλου» της Γενικής Επιθεώρησης για τη Μετανάστευση, το πρώτο εξάμηνο του 2012 κατατέθηκαν 76881 αιτήσεις για άδεια παραμονής από μη-Ευρωπαίους πολίτες, οι οποίοι προέρχονται από τη Μολδαβία, την Ουκρανία, τη Τουρκία, τη Ρωσία, τη Κίνα, την Ινδία, τη Λευκορωσία, την Αίγυπτο, το Ιράν, το Λίβανο και άλλες χώρες (11.05% λιγότερες από το 2011), εκ των οποίων οι 74075 (96.35%) έχουν εγκριθεί. Οι αιτήσεις για άδειες εργασίας από πλευράς μεταναστών στη Ρουμανία έχουν αυξηθεί κατά 16.53% για το 2012 σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά και ο αριθμός των μεταναστών από Ευρωπαϊκά κράτη φτάνει τα 42953 άτομα. Συνολικά, υπάρχουν 1617 αλλοδαποί, οι οποίοι/ες διαμένουν παράνομα στη χώρα, 13.99% λιγότεροι από το 2011. Συγχρόνως, 322 αλλοδαποί έχουν τεθεί υπό κράτηση (36.44% περισσότεροι από ότι τη προηγούμενη χρονιά). Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2017 μόνο, 1437 λαθρομετανάστες από το Ιράκ, τη Συρία, το Πακιστάν, το Αφγανιστάν, το Ιράν, τη Τουρκία, την Ινδία, το Κόσσοβο, το Μπανγκλαντές και τη Παλαιστίνη προσπάθησαν να εισέλθουν παράνομα στη Ρουμανία. Μαζί τους βρίσκονταν και πέραν των 700 προσφύγων, τους οποίους η Ρουμανία έχει λάβει με βάση τις ποσοστώσεις της Ε.Ε. Συνολικά, κατά τα μέσα του 2017 πέραν των 2400 προσφύγων, στη πλειονότητά τους αιτητές άσυλου, βρέθηκαν στη Ρουμανία, έστω και προσωρινά, δη 350% περισσότεροι από τον προβλεπόμενο αριθμό των υποχρεωτικών ποσοστώσεων που επιβάλλονται από τις Βρυξέλλες. Οι ποσοστώσεις που κατανέμονται στη Ρουμανία αναλογούν σε 4,188 πρόσφυγες (Εφημερίδα «Evenimentul Zilei», 05/09/2017). Το 2017 υπήρχαν 50199 μόνιμοι μετανάστες στη Ρουμανία.

Εθνικές πολιτικές με αντίκτυπο στην ένταξη μεταναστών

Η Ρουμανία θεωρείται τυπικά μια χώρα διαμετακόμισης προς το δρόμο για τη Δυτική Ευρώπη, αντιμετωπίζοντας περιορισμένο αριθμό μεταναστών, οι οποίοι έχουν τη πρόθεση να παραμείνουν στη χώρα. Αλλά, ως αποτέλεσμα της προσφυγικής κρίσης του 2015, το μεταναστευτικό ζήτημα έχει γίνει θέμα δημοσίου ενδιαφέροντος. Υπ' αυτό το πλαίσιο, η Κυβέρνηση έχει εγκρίνει την Εθνική Στρατηγική για τη Μετανάστευση 2015-2018 και το Σχέδιο Δράσης, έχοντας την πρόθεση να συμμετάσχει στις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας για τη προσφορά ενός κατάλληλου πολιτικού και κοινωνικού πλαισίου ένταξης στους μετανάστες. Αυτά τα βασικά έγγραφα υπογραμμίζουν τη σημασία και την αναγκαιότητα καθιέρωσης ορισμένων διευκολυντικών μηχανισμών για πρόσβαση στα σχολεία/στην αγορά εργασίας και ανάπτυξης συγκεκριμένων διαδικασιών, ώστε να διευκολύνεται η αναγνώριση σπουδών και ικανοτήτων. Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι αν και υπάρχουν ήδη, ορισμένα ζητήματα χρειάζονται να επιλυθούν ακόμη. Επιπρόσθετα, ο Εκπαιδευτικός Εθνικός Νόμος παρέχει ίσα δικαιώματα για πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα της Ρουμανίας, τόσο σε πρωτοβάθμια/δευτεροβάθμια όσο και σε υψηλά επίπεδα εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια, σήμερα υπάρχουν σχεδόν 7100 μαθητές από τρίτες χώρες στα Ρουμανικά σχολεία και πανεπιστήμια.

Οι πρωτοβουλίες που αφορούν την ένταξη στη Ρουμανία δεν αναφέρονται συγκεκριμένα σε γυναίκες μετανάστες, αλλά απευθύνονται σε όλες τις κατηγορίες μεταναστών: γυναίκες, άντρες, παιδιά κτλ. Έχουν μια γενική εφαρμογή, χωρίς οποιουδήποτε περιορισμούς. Το πρόγραμμα Μετανάστης στη Ρουμανία παρέχει μια ιστοσελίδα με πληροφορίες που απευθύνονται σε μετανάστες που είτε βρίσκονται ήδη στη χώρα ή σκοπεύουν να μεταβούν και να εγκατασταθούν εκεί. Στις πόλεις εταίρους του προγράμματος, οργανώνονται περιοδικά τοπικά σεμινάρια που αφορούν την ένταξη των μεταναστών. Μια φορά το χρόνο διοργανώνεται εθνική διάσκεψη με θέμα Μετανάστης στη Ρουμανία, όπου συμμετέχουν πολλά όργανα, τα οποία ασχολούνται με το φαινόμενο της μετανάστευσης. Επιπρόσθετα, υπάρχουν πολλές εκδηλώσεις για μετανάστες, όπως Τιμισοάρα: Ημέρα Προσφύγων 2016, EPALE- Εβδομάδα Εκπαίδευσης Μεταναστών και Χωρίς Σύνορα για ένα Ενιαίο Κόσμο Ρουμανία 2016. Υπάρχουν, επίσης, άλλες πρωτοβουλίες οι οποίες απευθύνονται σε γυναίκες μετανάστες.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ – LEARNING UNLIMITED

Στατιστικά δεδομένα

Παρά το στόχο της Βρετανικής κυβέρνησης για διατήρηση της ετήσιας καθαρής μετανάστευσης κάτω του ορίου των 100,000 ατόμων, σύμφωνα με το Εθνικό Στατιστικό Γραφείο, για το έτος που ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2018, η καθαρή μετανάστευση στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν 270,000 (μείωση από τις 273,000 του έτους που ολοκληρώθηκε το Σεπτέμβριο του 2016).

<https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/populationandmigration/internationalmigration/bulletins/migrationstatisticsquarterlyreport/august2018#main-points>.

Αυτό αντιπροσωπεύει μια σημαντική πτώση σε σχέση με τα επίπεδα αιχμής που καταγράφηκαν το 2015 και το 2016. Αν και η Ευρωπαϊκή μετανάστευση βρισκόταν στα χαμηλότερα επίπεδα της από το 2012, και παρά τις ανησυχίες γύρω από το BREXIT, περίπου 90,000 επιπλέον πολίτες της Ε.Ε. έφτασαν στο Ηνωμένο Βασίλειο, σε σύγκριση με αυτούς που έφυγαν, κατά τη λήξη του έτους το Μάρτιο του 2018. Η καθαρή μετανάστευση μη Ευρωπαίων πολιτών έχει φτάσει τώρα σε παρόμοια επίπεδα με αυτά που καταγράφηκαν το 2011.

Βλέπε το ακόλουθο γράφημα 1.

Κατά τη χρονιά που έληξε τον Ιούνιο του 2018, το Ηνωμένο Βασίλειο εξέδωσε 14,308 χορηγήσεις ασύλου και εναλλακτικές μορφές προστασίας και επανεγκατάστασης. Παρατηρείται μια μείωση της τάξης του 12% συγκριτικά με τη προηγούμενη χρονιά. Επιπλέον, έχουν εκδοθεί πέραν των 6000 Αδειών Διαμονής για Οικογενειακή Επανάσταση σε συντρόφους και παιδιά ατόμων, στα οποία έχει χορηγηθεί άσυλο ή ανθρωπιστική προστασία, αριθμός ο οποίος παρουσιάζει μια αύξηση του 11% συγκριτικά με τη προηγούμενη χρονιά.

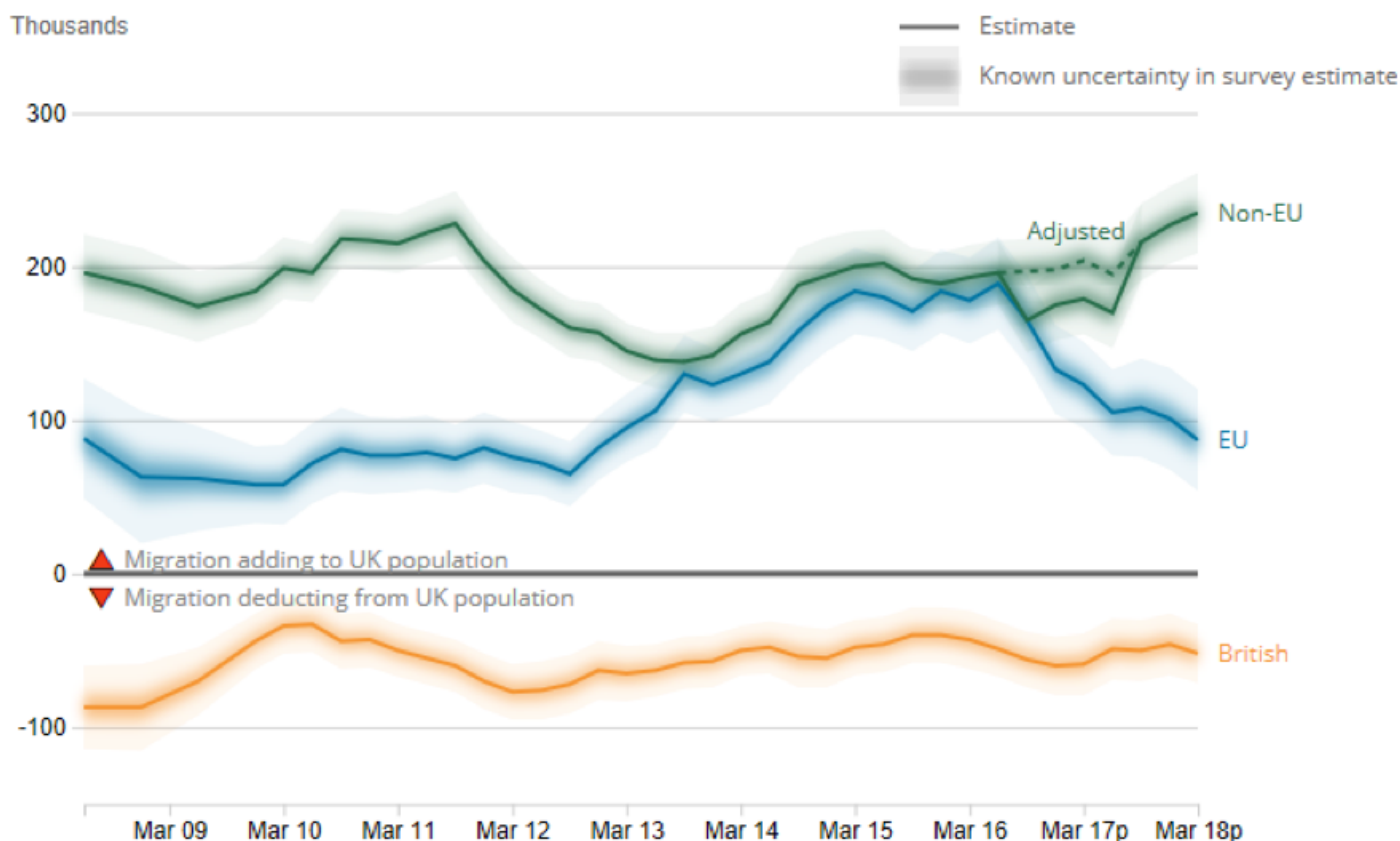
Εθνικές πολιτικές με αντίκτυπο στην ένταξη μεταναστών

Μετά το δημοψήφισμα για την Ε.Ε., έχουν σημειωθεί αρκετές σημαντικές πολιτικές εξελίξεις, οι οποίες σχετίζονται συγκεκριμένα με τη μετανάστευση και την ένταξη. Αυτές περιλαμβάνουν διαβουλεύσεις, πολιτικές και επιχορηγήσεις που συνδέονται με ενσωματωμένες κοινότητες κ.λπ. www.gov.uk/government/consultations/integrated-communities-strategy-green-paper

- <https://www.gov.uk/government/policies/community-integration>

Η γλώσσα ως εμπόδιο στην ένταξη αποτελεί ένα θέμα κλειδί, για το οποίο η Εθνική Ένωση Καθηγητών Ενηλίκων για την Αγγλική και τις Κοινοτικές Γλώσσες (NATECLA) ασκεί παρασκηνακή πολιτική πίεση, για την απόκτηση εθνικής ESOL στρατηγικής στην Αγγλία (τόσο η Σκωτία, όσο και η Ουαλία έχουν ήδη τις δικές τους στρατηγικές ESOL)

Source: Long-Term International Migration, Office for National Statistics

Γράφημα 1. Καθαρή μετανάστευση ανά υπηκοότητα στο Ηνωμένο Βασίλειο, μεταξύ των ετών που έληξαν τον Ιούνιο του 2008 και το Μάρτιο του 2018.

(<http://natecla.org.uk/content/631/ESOL-Strategy-for-England>)

Η Βρετανική κυβέρνηση έχει δημοσιεύσει ένα αναθεωρημένο Σχέδιο Δράσης για Εγκλήματα Μίσους, ως μια άμεση αντίδραση στην αυξημένη ρατσιστική εκμετάλλευση και στα εγκλήματα μίσους που ακολούθησαν το δημοψήφισμα για την Ε.Ε.: <https://www.gov.uk/government/publications/hate-crime-action-plan-2016> (Υπουργείο Εσωτερικών, 26 Ιουλίου 2016).

ΙΤΑΛΙΑ – FORMAZIONE CO&SO NETWORK

Στατιστικά δεδομένα

Από την 1η Ιανουαρίου 2017, διαμένουν 5,047,028 αλλοδαποί υπήκοοι στην Ιταλία. Αυτό αναλογεί στο 8.2% του πληθυσμού της χώρας και αντιστοιχεί σε μια αύξηση κατά 92,352 άτομα σε σχέση με τη προηγούμενη χρονιά. Αυτά τα στοιχεία συμπεριλαμβάνουν παιδιά, τα οποία έχουν γεννηθεί στην Ιταλία από αλλοδαπούς γονείς (75,067 για το 2014, 14,9% των συνολικών γεννήσεων στην Ιταλία), με εξαίρεση των αλλοδαπών υπηκόων, οι οποίοι/ες ακολούθως απέκτησαν Ιταλική ιθαγένεια, γεγονός το οποίο ισχύει για 129,887 άτομα για το 2014. Περίπου 6,200,000 άνθρωποι, οι οποίοι διαμένουν στην Ιταλία έχουν μεταναστευτικό υπόβαθρο (περίπου το 10% του συνολικού Ιταλικού πληθυσμού).[1] [2] Εξαιρούνται επίσης οι λαθρομετανάστες, των οποίων ο αριθμός δύσκολα μπορεί να προσδιοριστεί. Το Μάιο του 2008, η εφημερίδα Boston Globe ανέφερε ότι ο αριθμός τους ανέρχεται περίπου στις 670,000. [3] Η κατανομή του αλλοδαπού πληθυσμού είναι σε μεγάλο βαθμό άνιση στην Ιταλία: 59.5% των μεταναστών ζουν στο βόρειο κομμάτι της χώρας (και το πιο οικονομικά ανεπτυγμένο), 25.4% στο κέντρο, ενώ μόνο 15,1% κατοικούν στις νότιες περιοχές. Τα παιδιά, τα οποία γεννήθηκαν στην Ιταλία από αλλοδαπές μητέρες έφτασαν τις 102,000 το 2012, τις 99,000 το 2013 και τις 97,000 το 2014. [4]

Με την επέκταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πιο πρόσφατο κύμα μεταναστών προήλθε από τα περιβάλλοντα Ευρωπαϊκά κράτη, ιδιαίτερα την Ανατολική Ευρώπη, και ολοένα και περισσότερο από την Ασία, αντικαθιστώντας τη Βόρειο Αφρική ως μείζονα μεταναστευτική περιοχή. Περίπου 1 εκατομμύριο Ρουμάνοι, γύρω στο 10% εκ των οποίων Ρομά,[6] έχουν επίσημα εγγραφεί ως κάτοικοι Ιταλίας. Από το 2013, η προέλευση του πληθυσμού αλλοδαπής καταγωγής υποδιαιρείται ως: Ευρώπη (50.8%), Αφρική (22.1%), Ασία (18.8%), Αμερική (8.3%) και Ωκεανία (0.1%). (https://en.wikipedia.org/wiki/Immigration_to_Italy#Statistics)

Εθνικές πολιτικές με αντίκτυπο στην ένταξη μεταναστών

Ο Ιταλικός νόμος 40/1998 (Άρθρο 40) διατυπώνει ορισμένα μέτρα για τη διευκόλυνση της διαδικασίας ένταξης των μεταναστών και απαριθμεί όλες τις δραστηριότητες, τις οποίες πρέπει να αναπτύξουν τα Ιταλικά Δημόσια Ιδρύματα, σε συνεργασία με ιδιωτικές οργανώσεις/οργανισμούς που εργάζονται στο τομέα της μετανάστευσης, ώστε να στηρίξουν τους μετανάστες, οι οποίοι διαμένουν στην Ιταλία. «Το κράτος, οι περιφέρειες, οι επαρχίες και οι δήμοι, επίσης σε συνεργασία με τις ενώσεις αλλοδαπών και με τις αρχές ή με κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς των χωρών προέλευσης, διευκολύνουν:

1. τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται για τους αλλοδαπούς, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στην Ιταλία, έτσι ώστε να οργανωθούν και μαθήματα επιμόρφωσης αναφορικά με τη γλώσσα και πολιτισμό της χώρας προέλευσης,
2. τη δημοσιοποίηση οποιασδήποτε σχετικής πληροφορίας, η οποία είναι χρήσιμη για τη θετική ένταξη των αλλοδαπών στην Ιταλική κοινωνία και αφορά συγκεκριμένα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, τις διάφορες ευκαιρίες ένταξης και προσωπικής και κοινοτικής ανάπτυξης που προσφέρονται από τη κυβέρνηση και τις οργανώσεις, καθώς και τη πιθανότητα για μια θετική επανένταξη στη χώρα προέλευσής τους,
3. την υλοποίηση συμφωνιών με οργανώσεις, οι οποίες εγγράφονται τακτικά ώστε να εμπλέκουν αλλοδαπούς, οι οποίοι φέρουν κάρτα διαμονής ή άδεια παραμονής ισχύουσα για τουλάχιστον δύο χρόνια, για τη ποιότητα των διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών ώστε να διευκολύνουν τις επαφές μεταξύ των διαφόρων διοικήσεων και αλλοδαπών που ανήκουν σε διαφορετικές εθνοτικές, εθνικές, γλωσσικές και θρησκευτικές ομάδες,
4. την οργάνωση προγραμμάτων εκμάθησης για την αποτροπή προκατειλημμένης, ξενοφοβικής ή ρατσιστικής συμπεριφοράς από πλευράς υπαλλήλων που εργάζονται σε δημόσια ή ιδιωτικά σώματα, τα οποία έχουν συχνή επαφή με αλλοδαπούς.

Ένα παράδειγμα στήριξης για την ένταξη μεταναστών παρουσιάζεται και από τη Πύλη για την Ένταξη των Μεταναστών (<http://www.integrazionemigranti.gov.it>), η οποία αποτελεί ένα έργο συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Ένταξη, υπό το συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης για τη Μετανάστευση και του Υπουργείου Ένταξης στην Απασχόληση και Κοινωνικών Πολιτικών. Η Πύλη για την Ένταξη των Μεταναστών είναι μια συλλογική συνεργασία μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Σχέσεων, του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Παιδείας, Πανεπιστημίων και Έρευνας. Η πύλη έχει ένα κομμάτι, το οποίο βοηθά τους μετανάστες στην αναζήτηση των τοπικών και εθνικών υπηρεσιών.

Στέγαση: οργανισμοί, οι οποίοι προσφέρουν βοήθεια με την αναζήτηση χώρου διαμονής, πληροφόρησης σχετική με τη προσωπική ανάπτυξη, αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και την οικονομική υποστήριξη, καθώς και ένα μεγάλο αριθμό χρησιμων διαδικτυακών συνδέσμων.

Απασχόληση: χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης.

Γλώσσα: το εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα και ιδιωτικές οργανώσεις προσφέρουν διάφορες επιλογές σε αλλοδαπούς υπηκόους που διαμένουν στην Ιταλία, για τη παρακολούθηση δωρεάν μαθημάτων εκμάθησης της Ιταλικής γλώσσας. Τα Κέντρα Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Ενηλίκων (CTP) είναι δημόσια ιδρύματα, στα οποία εργάζονται κρατικοί εκπαιδευτικοί και που προσφέρουν στήριξη εμπειρογνώμονες και εξωτερικοί συνεργάτες, για τη παροχή πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων κατάρτισης για ενήλικες. Τα μαθήματα Ιταλικής γλώσσας των Κέντρων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Ενηλίκων περιλαμβάνουν επίσης πληροφόρηση για αγωγή του πολίτη, η οποία αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών.

Διαπολιτισμική διαπαιδαγώγηση: οι οργανισμοί προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες για υπηρεσίες διαπολιτισμικής διαπαιδαγώγησης, οι οποίες δρουν ενεργά στην Ιταλία.

Ανήλικοι: Η παρουσία αλλοδαπών ανηλίκων στην Ιταλία είναι ένα σταθερό και συνεχές διογκούμενο φαινόμενο. Ένας σημαντικός αριθμός των αλλοδαπών ανηλίκων που βρίσκονται στην Ιταλία αποτελείται από ασυνόδευτους αλλοδαπούς ανήλικους. Όλοι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι στην Ιταλία, ανεξαρτήτως της διαδικασίας εισόδου τους στην εθνική επικράτεια, προστατεύονται από τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση της Νέας Υόρκης για τα Δικαιώματα των Παιδιών, η οποία υπογράφηκε το 1989. Οι οργανισμοί προσφέρουν συγκεκριμένα τις ακόλουθες υπηρεσίες: ψυχο-εκπαιδευτική στήριξη, δραστηριότητες κοινωνικοποίησης, σχολική υποστήριξη, δραστηριότητες πολιτιστικών ανταλλαγών.

Υγειονομική περίθαλψη: για την προώθηση της ένταξης και της κατάλληλης πρόσβασης των αλλοδαπών υπηκόων, δύο βασικά προβλήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν: η γλώσσα και ο πολιτισμός αποτελούν εμπόδιο, δεδομένου ότι η προσέγγιση στο ανθρώπινο σώμα και σε παθήσεις διαφέρει σε κάθε χώρα και συχνά διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από τη προσέγγιση στην Ιταλία. Σε κάθε μέρος της πύλης υπάρχει μια βάση δεδομένων με τα στοιχεία επικοινωνίας διαφόρων Ιταλικών οργανισμών, οι οποίοι προσφέρουν στήριξη και πληροφόρηση σε μετανάστες αναφορικά με την εκπαίδευση και τη κατάρτιση, υπηρεσίες διαπολιτισμικής διαμεσολάβησης, υποστήριξη για την έναρξη οικονομικών δραστηριοτήτων, υπηρεσίες για ανήλικους, υγειονομική περίθαλψη κτλ.

Στατιστικά δεδομένα

Το 2017 154,700 άτομα μετανάστευσαν στην Αυστρία, ενώ κατά την ίδια περίοδο 110,100 άτομα εγκατέλειψαν τη χώρα. Ο πληθυσμός των αλλοδαπών κατοίκων στην Αυστρία στις αρχές του 2018 έφτασε στα 15.8% του συνολικού πληθυσμού. Η Ρουμανία έχει το μεγαλύτερο αριθμό πρόσθετων υπηκόων στη χώρα, με 17,900 άτομα, ακολουθούμενη από τη Γερμανία και την Ουγγαρία. Οι εισροές από τρίτες χώρες αναλογούν στο 34% του συνόλου των μεταναστών. Άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Ο δείκτης ανεργίας κατά το 2017 αναλογεί συνολικά στο 8.5%. Το ποσοστό των μη Αυστριακών ατόμων που έχουν καταγραφεί ως άνεργοι ανήλθε στο 12.5%. Το 2018, 54% των Αυστριακών αξιολόγησαν την ένταξη στην Αυστρία ως αρκετά περιορισμένη (43%) ή και ως πολύ κακή (13%).

Εθνικές πολιτικές με αντίκτυπο στην ένταξη μεταναστών

Το Ομοσπονδιακό Υπουργείο για την Ευρώπη, την Ένταξη και Εξωτερικών υποθέσεων (BMEIA) δεσμοποιεί μέσω του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη όλες τις πολιτικές για ένταξη των κρατιδίων, δήμων, πόλεων και της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Αυτό έχει συζητηθεί με περίπου 150 εθνικούς και διεθνείς εμπειρογνώμονες, αντιπροσώπους των μεταναστών και πολίτες. Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει τις γενικές αρχές της πολιτικής ένταξης και παρουσιάζεται ως μια διαδικασία κατά την οποία οι νέες προκλήσεις αντιμετωπίζονται διαρκώς, αποσκοπώντας στη διασφάλιση κοινωνικής συνοχής σε μακροπρόθεσμο στάδιο. Το Σχέδιο ορίζει 7 τομείς δράσεις: τομέας δράσης γλώσσα και εκπαίδευση, εργασία και ενασχόληση, κράτος δικαίου και αξίες, υγεία και κοινωνικές υποθέσεις, διαπολιτισμικών διάλογος, αθλητισμός και αναψυχή, καθώς και στέγαση και η περιφερειακή διάσταση της ένταξης.

3. Η διαδικασία προσδιορισμού και επιλογής, η οποία χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό των βασικών τομέων κατάρτισης γυναικών μεταναστών για τη στήριξη της διαδικασίας κοινωνικοπολιτικής ένταξής τους

Η μετανάστευση και η κοινωνικοπολιτική ένταξη νέων εθνοτικών μειονοτήτων έχουν γίνει σημαντικές προκλήσεις πολιτικής σε όλα τα κράτη της Ε.Ε. τα τελευταία χρόνια. Ενώ η οικονομική ένταξη μπορεί εύκολα να μετρηθεί μέσω ενός μεγάλου αριθμού ευρέως διαθέσιμων δεικτών, όπως η μισθολογική μείωση, οι ανομοιότητες στο εισόδημα και στην απασχόληση μεταξύ ντόπιων και μεταναστών, το ίδιο δεν ισχύει για την κοινωνικοοικονομική ένταξη, καθώς τα επίπεδα ένταξης είναι δυσκολότερο να εκτιμηθούν. Γι' αυτό και οι εταίροι του INTEGR8 κατέχουν όλες τις δραστηριότητές τους στη προοπτική της ενθάρρυνσης της ένταξης των μεταναστών: εμπύχωση και κινητοποίηση γυναικών από κοινότητες μεταναστών, προσφέροντάς τους πιστοποιημένη κατάρτιση και στηρίζοντας τις στην ανάπτυξη μιας σειράς άτυπων δικτύων για τη προώθηση της κοινωνικοπολιτικής τους ένταξης.

Έμπρακτα, χάριν της έρευνας που διεξάγηκε κατά την έναρξη του προγράμματος INTEGR8, ήταν εφικτό να προσδιοριστούν:

- οι βέλτιστες πρακτικές για σχεδιασμό και υλοποίηση πρωτοβουλιών Ένταξης Μεταναστών
- οι ανάγκες κατάρτισης των γυναικών μεταναστών
- οι ανάγκες κατάρτισης των εκπαιδευτών
- πρωτοποριακές μεθοδολογίες κοινωνικοπολιτικής ένταξης, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Σύνολο Εργαλείων INTEGR8

Η Κοινοπραξία εταίρων έχει εκτελέσει τις ακόλουθες εργασίες:

1. εκπόνηση μελέτης της διαθέσιμης βιβλιογραφίας και των υφιστάμενων μέτρων ένταξης μεταναστών σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες εταίρους,

2. ανάπτυξη ερωτηματολογίων και μιας αναφοράς για τη κατανόηση των αναγκών κατάρτισης όσον αφορά τη κοινωνικοπολιτική ένταξη των γυναικών μεταναστών,
3. διεξαγωγή έρευνας με τους εκπαιδευτές για το καθορισμό των αναγκών του προγράμματος «Εκπαίδευσε τον Εκπαιδευτή» και κατ' επέκταση υλοποίηση του προγράμματος διδασκαλίας και διασφάλιση της επίτευξης των στόχων του προγράμματος
4. ανάπτυξη ενός συνόλου εργαλείων πόρων για το προσδιορισμό πρωτοποριακών μεθοδολογιών κοινωνικοπολιτικής ένταξης, οι οποίες χρησιμοποιούν εκπαιδευτικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες ως ενσωματωμένες τεχνικές μάθησης.

4. Συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων για τη διαφώτιση της ανταλλαγής γνώσεων

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς διαδραμάτισαν καίριο ρόλο στο πλαίσιο του προγράμματος INTEGR8. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς, από τις αρχές για την ένταξη μεταναστών και τη κοινωνική ενσωμάτωση, κοινωνικούς λειτουργούς και εκπαιδευτές ενηλίκων σε ακαδημαϊκούς, φοιτητές, εκπαιδευτές, δασκάλους και εθελοντές έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα από τα αρχικά του στάδια και έχουν καταστήσει όλες τις φάσεις δυνατές. Για να κατονομάσουμε κάποιες από τις ενέργειές τους, έχουν στηρίξει τους εταίρους με την ομάδες εστίασης και την ανάλυση αναγκών, ανέλαβαν το ρόλο του εποικοδομητικού φίλου στις Τοπικές Ομάδες Εργασίας, έχουν μοιραστεί χρήσιμες εισηγήσεις κατά τη φάση της κατάρτισης, έχουν στηρίξει τη δικτύωση, έχουν βοηθήσει με την διάδοση του προγράμματος ως καλή πρακτική σε πρωτοβουλίες ένταξης γυναικών μεταναστών καθ' όλη το κύκλο ζωής του προγράμματος, έχουν συμμετάσχει σε πολλαπλασιαστικές εκδηλώσεις του INTEGR8 και σε άλλες πρωτοβουλίες κτλ. Οι πολλαπλοί ρόλοι των ενδιαφερόμενων φορέων συμπεριέλαβαν τη διασφάλιση της ποιότητας των διαδικασιών και έδωσαν ώθηση στα αναμενόμενα αποτελέσματα. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς προετοίμασαν το έδαφος για την υλοποίηση των στόχων και σκοπών του προγράμματος με το μικρότερο δυνατό ρίσκο και άνοιξαν νέους δρόμους για συνέργειες που στοχεύουν στη βιωσιμότητα.

5. Κύριες πηγές και τύποι γνώσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη προετοιμασία της πρωτοποριακής μεθοδολογίας του INTEGR8

Η κοινοπραξία INTEGR8 υλοποίησε και ενθάρρυνε μια προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω όσον αφορά την ένταξη των γυναικών μεταναστών, η οποία τοποθέτησε τις ίδιες τις γυναίκες στο επίκεντρο του σχεδιασμού της διαδικασίας ένταξης. Οι ίδιες οι μετανάστριες είναι σχετικές εμπειρογνώμονες για τα ζητήματα και τους φραγμούς που αντιμετωπίζουν στις νέες κοινότητες, γι' αυτό και βρίσκονται στην καταλληλότερη θέση για να ηγηθούν κάθε νέας πρωτοβουλίας, η οποία στοχεύει στην ενθάρρυνση της ένταξης των γυναικών μεταναστών. Ο προσδιορισμός και η κατάρτιση μιας νέας κλάσης Εμπειρογνομόνων για την Ένταξη Μεταναστών εντός της κοινότητας των γυναικών μεταναστών στις συμμετέχοντες χώρες είναι μια πρωτοποριακή και πιθανότητα ρηξικέλευθη προσέγγιση.

Η μεθοδολογία επικεντρώθηκε στη δέσμευση των ομάδων στόχων καθ' όλη τη διάρκεια των σταδίων ανάπτυξης.

Οι τοπικές ομάδες εργασίας (ΤΟΕ) βοήθησαν στη δημιουργία μιας αίσθησης ιδιοκτησίας όλων το παραδοτέων του προγράμματος μεταξύ των εμπλεκόμενων ομάδων στόχων και αυτές οι ομάδες συναντήθηκαν σε τακτά χρονικά διαστήματα για να παρέχουν τις γνώσεις τους, να διατυπώσουν τις απόψεις τους και για ανάδραση αναφορικά με τη διαδικασία ανάπτυξης του προγράμματος και των παραδοτέων που παρήχθησαν.

Μέσα από τα κύρια ερευνητικά ευρήματα η κοινοπραξία INTEGR8 ανέπτυξε το εκπαιδευτικό υλικό:

- Εγχειρίδιο και το Τετράδιο Εργασιών του Προγράμματος Διδασκαλίας
- Εκπαιδευτικό Λογισμικό «Εκπαίδευσε τον Εκπαιδευτή»
- Σύνολο Εργαλείων INTEGR8
- Πλατφόρμα Ηλεκτρονικής Μάθησης INTEGR8

Αυτά τα εργαλεία έχουν χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη των κύριων στόχων αναφορικά με την κοινωνικοπολιτική ένταξη των γυναικών μεταναστών.

Οι μεθοδολογίες αξιοποίησαν ένα μοντέλο επικάλυψης της ένταξης, στα πλαίσια του οποίου κάθε εκπαιδευμένη Εμπειρογνώμονας για την Ένταξη Μεταναστών δέσμευσε τουλάχιστον 5 μετανάστριες σε ένα μικρο-δίκτυο. Το τελικό αποτέλεσμα ήταν η δημιουργία 20 μικρο-δικτύων με 5 μέλη σε κάθε χώρα εταίρο. Τα μικρο-δίκτυα στήριξαν πολυεθνικές θεματικές ομάδες για την αντιμετώπιση ευρύτερων ζητημάτων ένταξης.

6. Η χρήση νέων μεθοδολογιών INTEGR8 για το ξεπέρασμα εμποδίων στην ένταξη γυναικών μεταναστών

Καθ' ότι τα αναδυόμενα εμπόδια στην ένταξη αφορούν κυρίως τη γλώσσα, το πολιτισμό, την έλλειψη πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας, όπως και σε ευκαιρίες εργοδότησης και εκπαίδευσης/κατάρτισης, στα πλαίσια του INTEGR8 έγινε μια προσπάθεια για την επιτυχή αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων μέσω νέων μεθοδολογιών, συμπεριλαμβανομένου των ακόλουθων: μεθοδολογίες βασισμένες σε δεξιότητες, μια προσέγγιση εξατομικευμένη και βασισμένη στις ανάγκες, καθώς και αυτοκριτική και ανάλυση στα πλαίσια μιας ομάδας, ώστε να καλλιεργηθούν δεξιότητες κριτικής σκέψης και να ενισχυθεί η προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη.

Επιπρόσθετα, ως προβλήματα ή εμπόδια στην ένταξη θεωρήθηκαν (όπως έχουν τονιστεί από τις ίδιες τις μετανάστριες) οι γλωσσικοί φραγμοί, η έλλειψη (μιας εξασφαλισμένης) εργασίας, η νοοτροπία των ντόπιων προς τους μετανάστες (άδικη συμπεριφορά), η γραφειοκρατία, η έλλειψη επικοινωνίας, ο αγώνας για μια καλύτερη κοινωνική ζωή, η ένδειξη εκτίμησης από πλευράς της κοινωνίας υποδοχής. Τα οικονομικά προβλήματα (η έλλειψη οικονομικής ανεξαρτησίας) αποτελούν ένα κοινό υπόβαθρο, σύμφωνα με τους μετανάστες, το οποίο ωστόσο, συνδέεται περισσότερο με τη νοοτροπία των ατόμων παρά με το νόμο. Το INTEGR8 επικεντρώθηκε στην αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων (αν και η παροχή γλωσσικών δεξιοτήτων στη γλώσσα της χώρας υποδοχής δεν προβλεπόταν άμεσα) μέσω των πρακτικών πόρων που διατίθενται μέσω (α) του Συνόλου Εργαλείων INTEGR8, (β) του Τετραδίου Εργασιών για τον Εκπαιδευόμενο για τη στήριξη του Προγράμματος Διδασκαλίας «Εμπειρογνώμονας για την Ένταξη των Μεταναστών» και (γ) το Εγχειρίδιο του Προγράμματος Κατάρτισης INTEGR8 για τον Εκπαιδευτή INTEGR8, και πιο συγκεκριμένα μέσω των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν από τους δικαιούχους μέσα από τα προγράμματα κατάρτισης και τους πόρους, από ένα φάσμα στοχοθετημένων κοινωνικοπολιτικών τομέων.

Η προσέγγιση βασισμένη σε δεξιότητες και οι ανάλογοι πόροι έχουν καταστεί με εξαιρετικά πολύτιμα για την ενδυνάμωση και εμπύχωση των γυναικών μεταναστών, επειδή τους έχουν δώσει τη δυνατότητα να δράσουν ως εκπαιδευτές/σύμβουλοι εντός των κοινοτήτων τους, προσφέροντας στήριξη σε άλλες γυναίκες μετανάστες, ανταλλάσσοντας δεξιότητες, εμπειρίες και εμπειρογνώση με άλλους τυπικά και άτυπα, μεταφέροντας και προσαρμόζοντας έτσι τη προσέγγιση INTEGR8 σε ευρύτερα πλαίσια μετανάστευσης.

Όλοι οι πόροι INTEGR8, διαθέσιμοι σε 6 γλώσσες της Ε.Ε., έχουν ως σκοπό να προσφέρουν τις απαραίτητες δεξιότητες σε μετανάστριες ώστε να γίνουν Εμπειρογνώμονες για την Ένταξη των Μεταναστών και να στηρίξουν από πλευράς τους άλλες μετανάστριες εκπαιδευόμενες στο προσδιορισμό και ανάπτυξη ενεργειών σχετικές με τη κοινωνική συμμετοχή και τη συμμετοχή στα κοινά κατά τη διάρκεια της ζωής τους, τόσο εντός των χωρών υποδοχής, όσο και κατά τη διαδικασία της μετανάστευσης.

7. Τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της νέας μεθοδολογίας και της εφαρμογής της

Οι διαδικασίες αξιολόγησης, οι οποίες περιγράφονται στο πρόγραμμα ως το «Σχέδιο Ποιότητας», αποσκοπούν στη στήριξη του προγράμματος, μέσω της μέτρησης του βαθμού στον οποίο οι στόχοι έχουν επιτευχθεί, του προσδιορισμού των επιτευγμάτων του προγράμματος και του προσδιορισμού των τομέων που χρειάζονται βελτίωση. Στα πλαίσια αυτά, ο κάθε εταίρος καθιέρωσε μια Τοπική Ομάδα Εργασίας (ΤΟΕ) αποτελούμενη από τουλάχιστον 6 ενδιαφερόμενους φορείς, για να διασφαλίσει, ότι μέλη από όλες τις ομάδες στόχων του προγράμματος έχουν τοποθετηθεί στο επίκεντρο της διαδικασίας ανάπτυξης του προγράμματος και ότι όλα τα εργαλεία και οι πόροι κατάρτισης έχουν υποβληθεί σε ανεξάρτητες δοκιμές και έχουν επικυρωθεί από απευθείας από τους τελικούς χρήστες. Στη κάθε χώρα εταίρο οι ΤΟΕ συναντήθηκαν τουλάχιστον έξι φορές κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του προγράμματος σε συναντήσεις πρόσωπο

με πρόσωπο, ώστε να αξιολογήσουν και να δοκιμάσουν τα κύρια παραδοτέα του προγράμματος:

- Εγχειρίδιο και Τετράδιο Εργασίας του Προγράμματος Διδασκαλίας «Εμπειρογνώμονας για την Ένταξη Μεταναστών.
- Εκπαιδευτικό Λογισμικό «Εκπαίδευσε τον Εκπαιδευτή».
- Σύνολο Εργαλείων INTEGR8.
- Πλατφόρμα Ηλεκτρονικής Μάθησης INTEGR8.

Γι' αυτό το σκοπό, τρία ερωτηματολόγια αξιολόγησης έχουν αναπτυχθεί για τη συλλογή της ανάδρασης των ενδιαφερόμενων φορέων αναφορικά με τη συνολική ποιότητα και τη δυνατότητα χρήσης των προϊόντων. Η ανάδραση που έχουμε λάβει βοηθά στη βελτίωση και προσαρμογή του ανεπτυγμένου υλικού για τη καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της ομάδας στόχου.

Η προσέγγιση του προγράμματος INTEGR8 έχει τονίσει τη σημασία της συμμετοχής των τελικών χρηστών και των ενδιαφερόμενων φορέων στη διαδικασία ανάπτυξης, για τη καλύτερη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων του προγράμματος και τη διαφύλαξη της ποιότητας και της σχετικότητας των ανεπτυγμένων προϊόντων. Με τη συμμετοχή μελών των ομάδων στόχου μέσω των ΤΟΕ στα αρχικά στάδια του προγράμματος, οι εταίροι έχουν αποφύγει να κάνουν δαπανηρές αλλαγές στα παραγόμενα παραδοτέα σε μετέπειτα στάδια του προγράμματος, καθώς έχουν λάβει σταθερή και συνεπή ανάδραση από τα μέλη των ΤΟΕ σε κάθε στάδιο του προγράμματος. Η ανάδραση των ομάδων αυτών έχουν βοηθήσει τους εταίρους στην αποκάλυψη και αντιμετώπιση αναγκών, οι οποίες προηγουμένως ήταν άγνωστες. Επιπλέον, οι γυναίκες μετανάστες και οι επαγγελματίες στήριξης μεταναστών είχαν επίσης την ευκαιρία να προσφέρουν ανάδραση (επίσης μέσω της απάντησης ερωτηματολογίου αξιολόγησης) στο τέλος του κάθε κύκλου κατάρτισης που αντιστοιχεί στη φάση εφαρμογής του προγράμματος. Τα στοιχεία ανάδρασης έχουν συγκεντρωθεί και συμπεριληφθεί στην έκθεση εφαρμογής.

Εσωτερικά, η αξιολόγηση της ποιότητας του προγράμματος κατά την εκτέλεσή του, επικεντρώνεται στο ακόλουθο μοντέλο: (i) Διαδικασία και Διαχείριση του Έργου, (ii) Εταιρική Σχέση, (iii) Προϊόντα. Οι εταίροι είχαν την δυνατότητα να αξιολογήσουν το πρόγραμμα:

- Στο τέλος κάθε σύσκεψης εταίρων, με τη συμπλήρωση ενός μητρώου αξιολόγησης.
- Στο τέλος του πρώτου έτους του προγράμματος,
- Στο τέλος του τελευταίου έτους του προγράμματος.

Όλα τα στοιχεία ανάδρασης που συγκεντρώθηκαν (από εταίρους, ενδιαφερόμενους φορείς και τις μετανάστριες) στα διάφορα στάδια αξιολόγησης που έχουν αναφερθεί πιο πάνω, έχουν συμπεριληφθεί στη «Ενδιάμεση Έκθεση» και στη «Τελική Έκθεση Αξιολόγησης».

8. Κύρια ευρήματα της τοπικής ερευνητικής διαδικασίας, η οποία διενεργήθηκε στην αρχή του προγράμματος

The conclusion and recommendations across the local research varied considerably with a short synopsis of the To συμπέρασμα και οι εισηγήσεις μεταξύ των τοπικών ερευνών διέφεραν ιδιαίτερα.

Προκλήσεις:

- Εξεύρεση και συνεργασία με τα πολλά και διάφορα προγράμματα και στήριξη των ευκαιριών για μετανάστριες (Αυστρία)
- Καθώς η μετανάστευση είναι ένα θέμα υψίστης σημασίας σε όλα τα επίπεδα (κοινωνικό, πολιτισμικό, οικονομικό, πολιτικό, εκπαιδευτικό, γλωσσικό), η στήριξη της ένταξης σε ένα βαθύ και ενδελεχές επίπεδο είναι ένα πολύ βασικό ζήτημα (Κύπρος)
- Η υπέρμετρη γραφειοκρατία, οι γλωσσικοί φραγμοί και οι περιορισμοί στην αγορά εργασίας είναι βασικά εμπόδια (Κύπρος, Ρουμανία)
- Η αναγνώριση της προηγούμενης εκπαίδευσης, της εμπειρίας, των ικανοτήτων και των πιστοποιήσεων (Ρουμανία)
- Η στήριξη για την ένταξη χρειάζεται να είναι μια δυναμική αμφίδρομη διαδικασία με τακτικές ευκαιρίες για ένταξη μεταξύ των μεταναστριών, και των μελών της τοπικής κοινότητας και των παροχών υπηρεσιών (Ηνωμένο Βασίλειο)
- Η πρόσβαση στο πρόγραμμα κατάρτισης Integr8 και οι ανάγκες του προγράμματος πρέπει να προγραμματιστούν προσεκτικά και χρονικά, ώστε να περιορίζουν τον αντίκτυπο από εμπόδια όπως η φροντίδα παιδιών, η δουλειά με βάρδιες και τα έξοδα ταξιδιού (Ηνωμένο Βασίλειο)

Γυναίκες μετανάστες

Αναφορικά με τη δέσμευση γυναικών μεταναστών στο πρόγραμμα Integr8, ο βαθμός αυτοπεποίθησης και ένδειξης ενδιαφέροντος διέφερε σημαντικά. Για παράδειγμα, οι 8 γυναίκες που έδωσαν συνέντευξη στη Κύπρο, ήταν στη πλειονότητά τους δισταχτικές και σκεπτικές, σχετικά με τη χρήση των δεξιοτήτων τους για τη στήριξη άλλων γυναικών μεταναστών, ενώ όλες οι συμμετέχουσες στην Ρουμανία δήλωσαν ότι θα ήταν χαρά τους να συμμετάσχουν. Σε ορισμένες χώρες, υπήρχε ψηλό επίπεδο ενδιαφέροντος, ενώ αλλά σε κάποιες περιπτώσεις αυτό εξαρτιόταν από τις μέρες και ώρες του προγράμματος κατάρτισης, το κατά πόσο προσφερόταν υποστήριξη παιδικής μέριμνας και το βαθμό στον οποίο το μάθημα ήταν διαθέσιμο ηλεκτρονικά, λόγω των εργασιακών υποχρεώσεων (Ηνωμένο Βασίλειο).

Σε σχέση με το Πρόγραμμα Διδασκαλίας Integr8 για γυναίκες μετανάστες, υπήρξαν πολλές χρήσιμες εισηγήσεις. Ορισμένες εκθέσεις επισήμαναν τη σημασία, για τα Προγράμματα Διδασκαλίας Integr8 και τα προγράμματα, του να αναλογιστούν και να ανταποκρίνονται στις διάφορες προκλήσεις και ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες, με βάση τη χώρα προέλευσής τους (κατά πόσο υπήκοοι της Ε.Ε. ή μετανάστες υπήκοοι τρίτων χωρών), αν είναι πρόσφυγας ή οικονομικός μετανάστης, αν είναι ένας/μία ασυνόδευτος/η νεαρός/ή πρόσφυγας ή 1ης/2ης γενιάς μετανάστης με καθιερωμένες οικογενειακές και κοινοτικές σχέσεις. Οι εισηγήσεις συμπεριέλαβαν τις ακόλουθες:

- Προσωπική ανάπτυξη (Ιρλανδία, Ρουμανία), π.χ. οικοδόμηση αυτοπεποίθησης, πώς να γίνονται αποτελεσματικές παρουσιάσεις
- Ανάπτυξη συγκεκριμένων βασικών δεξιοτήτων (Ιρλανδία, Ρουμανία), π.χ. γλωσσικές ικανότητες, πιστοποιημένα μαθήματα πληροφορικής
- Στήριξη άλλων (Ιρλανδία), πώς να στηρίζετε άλλους με τις γλωσσικές τους ικανότητες
- Στήριξη της ένταξης (Ιρλανδία, Ρουμανία), π.χ. παραπομπή σε τοπικές υπηρεσίες, συμπλήρωση αιτήσεων για κοινωνική πρόνοια/πώς να βοηθήσετε άλλους, κατανόηση και επίλυση των πολιτιστικών δυσκολιών
- Supporting integration (IE), (RO), e.g. signposting to local services, applying for social welfare, how to help others; understanding and resolving cultural difficulties

Παράδοση ΕΕΜ

- Προτίμηση της επαφής πρόσωπο με πρόσωπο πιθανότατα με κάποια μεκτά στοιχεία (Ιρλανδία)
- Αφοσιωμένος/η καθηγητής/τρια ή εκπαιδευτής/τρια (Ιρλανδία)
- Ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά γραπτές εργασίες, και όπου χρειάζονται, προσφέρεται γλωσσική υποστήριξη (Ιρλανδία)
- Το ξεπέρασμα εμποδίων που συνδέονται με τη παιδική μέριμνα και τις μετακινήσεις, το πρόγραμμα κατάρτισης παραδόθηκε σε μια κεντρική τοποθεσία κατά τη διάρκεια του σχολικού ωραρίου (Ιρλανδία)

Εκπαιδευτικοί μεταναστών και γραφεία μεταναστών

Οι εκπαιδευτικοί μεταναστών και τα γραφεία μεταναστών έκαναν ένα σημαντικό αριθμό χρήσιμων εισηγήσεων σχετικά με τη στήριξη της ένταξης των μεταναστών και την ανάπτυξη των προγραμμάτων κατάρτισης και επέκτασης του έργου. Στη Κύπρο, οι εκπαιδευτικοί μεταναστών και τα γραφεία μεταναστών έθεσαν ως προτεραιότητα την εκπαίδευση των μεταναστών και των υπηκόων της χώρας υποδοχής, τα προγράμματα κατάρτισης για επαγγελματίες και τη διοργάνωση κοινωνικών δραστηριοτήτων. Η σημασία της ευαισθητοποίησης επαγγελματιών και εθελοντών που εργάζονται με και/ή στηρίζουν μετανάστες εθίγη σε αρκετές εκθέσεις, καθώς και σε οργανωτικές ή στελεχικές πολυπολιτισμικές εκδηλώσεις.

Άλλες εισηγήσεις, οι οποίες προσφέρουν τη δυνατότητα επιτυχίας στο πρόγραμμα κατάρτισης Integr8 και στα δίκτυα είναι:

- Οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης/εκδηλώσεων κτλ εντός των τοπικών κοινοτήτων, π.χ. τοπικά κέντρα πόρων/κέντρα για παιδιά κτλ.
- Οι ώρες των προγραμμάτων κατάρτισης να είναι ευέλικτες και να περιστρέφονται γύρω από τις μετανάστριες με παιδιά σε σχολική ηλικία
- Τα προγράμματα εκμάθησης οικοδόμησης εμπιστοσύνης/δυναμικότητας για γυναίκες μετανάστες πρέπει να ενσωματώνονται σε όλα τα στοιχεία των προγραμμάτων διδασκαλίας
- Ορισμένα στοιχεία των δύο προγραμμάτων διδασκαλίας να θεωρούνται ουσιώδη και άλλα προαιρετικά/ανταποκρινόμενα στα τοπικά ενδιαφέροντα, ανάγκες και προτεραιότητες

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η εταιρική σχέση έχει αντλήσει πολύτιμα διδάγματα από το INTEGR8 όσον αφορά τη μεθοδολογία για τη συμμετοχή γυναικών μεταναστών στην κοινωνικοπολιτική ένταξη. Οι προσεγγίσεις που βασίζονται στις ανάγκες, στα άτομα και οι εξατομικευμένες προσεγγίσεις φαίνεται να ωφελούν την ένταξη των μεταναστών, με τις μετανάστριες ως η ομάδα στόχος, η οποία τοποθετείται στο επίκεντρο των προσπαθειών και με τις ικανότητες, τα ταλέντα, καθώς και τις ανάγκες και τα θέλω τους να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο μιας ομαλής ένταξης. Ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον- διαδικτυακά ή πρόσωπο με πρόσωπο, όπου οι μετανάστριες εκτιμούνται και διάφορες ευκαιρίες προσφέρονται για την προσωπική και επαγγελματική τους ενδυνάμωση και βελτίωση, είναι επίσης βασικό για την επίτευξη της ένταξης (Πρόγραμμα Διδασκαλίας EEM, Σύνολο Εργαλείων κλπ). Η μάθηση σε συνεργασία (εργασία σε ομάδες, μικρο-δικτύωση κλπ), καθώς και η αυτοκριτική και η ανάλυση στα πλαίσια μιας ομάδας αποτελούν επίσης βασικές μεθοδολογίες εφαρμοσμένες κατά τη διάρκεια του προγράμματος, οι οποίες μπορούν να λειτουργήσουν ως καλές πρακτικές.

Η εφαρμογή των μεθοδολογιών και των προσεγγίσεων INTEGR8 έχουν διδάξει ότι οι ανάγκες των γυναικών πρέπει να αναγνωρίζονται και να λαμβάνονται υπόψη για την επίτευξη αποτελεσματικής κοινωνικής ένταξης και ένταξης στην αγορά εργασίας. Οι εταίροι έμαθαν επίσης, ότι οι μετανάστριες ξέρουν ακριβώς τι θέλουν να έχουν όσον αφορά τη στήριξη τους, γνωρίζουν πώς να το επικοινωνούν αποτελεσματικά εντός των κοινοτήτων τους και έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν και να περιγράφουν με σχετικό τρόπο τα μέσα, τις μορφές και τα περιβάλλοντα μέσα στα οποία, χρήσιμη βοήθεια και στήριξη μπορεί να τους προσφερθεί. Το INTEGR8 έχει αποδείξει, ότι ο καλύτερος τρόπος προσέγγισης των κοινοτήτων γυναικών μεταναστών με πολύτιμες πληροφορίες και στήριξη για ένταξη, είναι μέσω της χρήσης γυναικών που βρίσκονται εντός των κοινοτήτων ως «φορείς» ή ως «Εμπειρογνώμονες για την Ένταξη Μεταναστών», στις οποίες οι υπόλοιπες μετανάστριες δείχνουν εμπιστοσύνη, οι οποίες αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα και εμπόδια και μιλούν την ίδια γλώσσα (όχι αποκλειστικά σε γλωσσικό επίπεδο, αλλά από άποψη ενσυναίσθησης και αλληλεγγύης). Εάν αυτοί οι «φορείς» εκπαιδευτούν κατάλληλα, όπως έκανε το INTEGR8, γίνονται EEM και μπορούν να βοηθήσουν κοινωνίες γυναικών μεταναστών στο να κάνουν ένα πραγματικό βήμα προόδου προς την πραγματική ένταξη. Τα διδάγματα συνοψίζονται πιο κάτω:

- Υπάρχει ένα εξαιρετικά ψηλό επίπεδο ενδιαφέροντος, ενέργειας και αφοσίωσης μεταξύ των γυναικών μεταναστών, για να συμμετάσχουν σε αυτού του είδους προγράμματα, να κάνουν μια θετική συμβολή στη στήριξη της ένταξης άλλων γυναικών μεταναστών, να συνεργαστούν, να ανταλλάξουν δεξιότητες και να αλληλοϋποστηρίχουν, να εμπλακούν περισσότερο εντός των κοινοτήτων τους.
- Τα κοινωνικά οφέλη από τη συμμετοχή ήταν σημαντικά. Οι γυναίκες θεώρησαν σημαντική τη δυνατότητα να συναντηθούν, να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν ως μέρος του προγράμματος κατάρτισης, του σχεδιασμού των συναντήσεων παρακολούθησης και των τρεχουσών EEM δραστηριοτήτων. Αυτή η αλληλεπίδραση βοήθησε επίσης στην σημαντική ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της αυτοεκτίμησης των γυναικών.
- Οι συμμετέχουσες είχαν εξαιρετικά διαφορετικά υπόβαθρα, γλωσσικές δεξιότητες/δεξιότητες αλφαριθμητισμού, εργασιακές εμπειρίες και δεξιότητες. Στις περιπτώσεις, όπου το πρόγραμμα κατάρτισης και οι δραστηριότητες του προγράμματος έχουν προσφέρει τη δυνατότητα σε γυναίκες να αναγνωρίσουν, να μοιραστούν και να οικοδομήσουν πάνω σε αυτά, ο αντίκτυπος ήταν σημαντικότερος.
- Το πρόγραμμα επέτρεψε την οικοδόμηση νέων και σημαντικών δεσμών μεταξύ ατόμων, προγραμμάτων και οργανισμών.

ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Ιρλανδία

Το Πρόγραμμα Integr8 ήταν εξαιρετικά εποικοδομητικό στην Ιρλανδία όσον αφορά τη θετική μετατροπή των γυναικών μεταναστών, οι οποίες στηρίχθηκαν μέσω του Προγράμματος Διδασκαλίας EEM και των συνδέσεων και δικτύων που καθιερώθηκαν στις τοπικές κοινότητες, περιορίζοντας την απομόνωση, εξαλείφοντας φόβους και οικοδομώντας κοινωνικό κεφάλαιο. Όσον αφορά τη βελτίωση διαδικασιών, ώστε να κινηθούμε προς τα εμπρός, θα μπορούσαμε να εισηγηθούμε τα ακόλουθα:

- Η διευκόλυνση του προγράμματος κατάρτισης μέσω πολυεθνικών εκπαιδευτών ήταν εξαιρετικά επωφελής όσον αφορά την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και της καθιέρωσης μιας κοινής ρητορικής εντός της ομάδας κατάρτισης και θα εισηγούμασταν αυτή τη προσέγγιση παράδοσης και σε άλλους, οι οποίοι/ες επιθυμούν να προσφέρουν το INTEGR8 Πρόγραμμα Διδασκαλίας EEM
- Η παράδοση του EEM πρόσωπο με πρόσωπο είναι ουσιώδης για την επιτυχία του προγράμματος κατάρτισης και ενώ, όλο το υλικό του προγράμματος κατάρτισης είναι διαθέσιμο και προσβάσιμο στη πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης, θα εισηγούμασταν, όπως αυτός ο πόρος χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο μαθησιακής βοήθειας αντί ως ο

κύριος τρόπος παράδοσης του προγράμματος κατάρτισης.

- Όσον αφορά την σύσταση μικρο-κοινωνικών δικτύων, χρειάζεται περισσότερος χρόνος για να αντιληφθούμε πλήρως τη προοπτική αυτής της προσέγγισης ως μια μεθοδολογία για ένταξη. Τα πρώιμα αποτελέσματα είναι θετικά και οι ενδείξεις καταδεικνύουν ότι αυτή η προσέγγιση είναι βάσιμη.
- Τέλος, θα εισηγούμασταν τη εισαγωγή γυναικών από τις κοινότητες υποδοχής στην ομάδα του προγράμματος κατάρτισης, καθώς πολλές από τις εμπειρίες, τους τομείς ανάπτυξης δεξιοτήτων και τα θέματα, σχετίζονται και με τις δύο κοινότητες γυναικών (μετανάστριες και ντόπιες) και σε ένα διευκολυμένο, ασφαλές περιβάλλον. Τα εμπόδια και οι προκαθορισμένες αντιλήψεις των δύο ομάδων μπορούν να τύχουν διαχείρισης, οι προκλήσεις μπορούν να ξεπεραστούν και η διαδικασία ένταξης να ξεκινήσει κατά τη διάρκεια των περιόδων του προγράμματος κατάρτισης και να μεταβιβαστεί στη καθημερινή ζωή.

Κύπρος

Με την αύξηση του αριθμού των μεταναστών, των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ε.Ε. θέτει ως προτεραιότητά της την ομαλή ένταξη αυτών των μεταναστών, προσφύγων και αιτούντων άσυλο, οι οποίοι/ες φτάνουν στην Ευρώπη. Οι ενέργειες που βασίζονται σε ανάγκες ή οι εξατομικευμένες ενέργειες προβάλλονται ως βασικές στη προσπάθεια γεφύρωσης μεταξύ των εγγράφων πολιτικής και της πρακτικής ή των προσπαθειών υλοποίησης. Γι' αυτό και στα πλαίσια της ένταξης, λειτουργούν ως μια πυξίδα για αποτελεσματικές προσεγγίσεις και καλές πρακτικές.

Πορτογαλία

Το γραμμικό μοντέλο, το οποίο χαρακτηρίζει το πρόγραμμα κατάρτισης INTEGR8, θεωρείται από τη πλειονότητα των συμμετεχόντων στην Πορτογαλία κατά τη φάση εφαρμογής του προγράμματος, ως ένας παράγοντας διαφοροποίησης στη προσέγγιση των θεμάτων που σχετίζονται με την ένταξη. Το εισηγούμενο μοντέλο και η εστίαση στη στήριξη γυναικών, ώστε να ιδρύσουν το δικό τους τοπικό δίκτυο στήριξης, θεωρήθηκε ως μια πρωτοποριακή προσέγγιση, η οποία πρέπει να διαδίδεται συνεχώς, επειδή επιτρέπει στις γυναίκες να ταχθούν στο πλευρό άλλων γυναικών που βρίσκονται σε παρόμοιες συνθήκες ένταξης. Οι συμμετέχοντες στη φάση εφαρμογής του INTEGR8 στη Πορτογαλία, υπογράμμισαν επίσης τη σημασία της έμφασης που δίνει το ωράριο του προγράμματος κατάρτισης σε περιεχόμενα αναφορικά με τη προσωπική ανάπτυξη. Σύμφωνα με τη πλειοψηφία των συμμετεχόντων, σημαντικό είναι τα άτομα να έχουν αυτογνωσία των δικών τους θέσεων και της κατάστασης σχετικά με τη διαδικασία ένταξης, ώστε να μπορούν να βγουν και να ενθαρρύνουν άλλους να βρουν το δρόμο τους. Τα περιεχόμενα του μαθήματος Ένταξης έχουν θεωρηθεί ως εγκάρσια για τη ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων, που βοηθούν, όχι μόνο τις γυναίκες, αλλά όλους τους μετανάστες που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με την ένταξη. Η δημιουργία ομάδων στήριξης, όπου όλοι μπορούν να συνεισφέρουν στο ίδιο επίπεδο και εντός ενός άτυπου περιβάλλοντος, έχοντας ένα κοινό στόχο είναι ουσιώδης για τη διαδικασία της μετάβασης σε μια διαφορετική κοινωνία. Έχει επίσης επισημανθεί, ότι αυτές οι ομάδες δεν θα έπρεπε να αποτελούνται μόνο από γυναίκες μετανάστες, αλλά και από ντόπιες γυναίκες των κοινοτήτων υποδοχής.

Ρουμανία

Η ατζέντα της Ε.Ε. για τη μετανάστευση είναι πολύπλοκη και γενικευμένη. Πρέπει να συνδυαστεί με άλλες αναπτυξιακές λύσεις και εργαλεία, όπως το INTEGR8, ώστε να παρέχει εξατομικευμένες, αποτελεσματικές προσεγγίσεις λύσεις σε τοπικό επίπεδο, οι οποίες να ωφελούν αμοιβαία τόσο τους μετανάστες, όσο και τις τοπικές κοινότητες.

Ηνωμένο Βασίλειο

Εισηγήσεις για το Εκπαιδευτικό Λογισμικό «Εκπαίδευσε τον Εκπαιδευτή» και το Πρόγραμμα Διδασκαλίας «Εμπειρογνώμονας για την Ένταξη Μεταναστών»:

- Οι βασικές λέξεις και όροι να γίνουν πιο σαφείς, ώστε να στηρίζουν την εκμάθηση γλώσσας
- Συμπεριλάβετε εξωτερικές επισκέψεις
- Συμπεριλάβετε καθοδήγηση/περιεχόμενο σχετικά με τη στήριξη συμμετεχόντων με προβλήματα ψυχικής υγείας
- Συμπεριλάβετε πολύ περισσότερο περιεχόμενο για το προγραμματισμό και την υλοποίηση των εργαστηρίων, των εκδηλώσεων κτλ.
- Συμπεριλάβετε καθοδήγηση σχετικά με το πώς να γίνει το υλικό του προγράμματος κατάρτισης πιο συναρπαστικό, π.χ. στραφείτε σε απτά υλικά- πλαστικοποίηση, κόψιμο, χρήση ταινίας Velcro
- Χρειάζονται πιο σαφείς προσδοκίες από πλευράς συμμετεχόντων
- Χρειάζονται προϋπολογισμοί για παιδικούς σταθμούς, μετακινήσεις και τον έλεγχο της αστυνομίας

Επιπρόσθετες εισηγήσεις για το Εκπαιδευτικό Λογισμικό «Εκπαίδευσε τον Εκπαιδευτή»

- Αύξηση της διάρκειας του προγράμματος κατάρτισης πρόσωπο με πρόσωπο
- Συμπεριλάβετε/ενσωματώστε τη μικροδιδασκαλία με ανάδραση σε όλο το πρόγραμμα
- Συμπεριλάβετε περισσότερα στοιχεία για το προγραμματισμό και την υλοποίηση μιας συνάντησης.

Επιπρόσθετες εισηγήσεις για το Πρόγραμμα Διδασκαλίας ΕΕΜ:

- Συμπεριλάβετε ένα απλό μητρώο δραστηριοτήτων για τις ΕΕΜ ώστε να καταγράφουν όλες τις επαφές/δραστηριότητες με γυναίκες μετανάστες και να τις κοινοποιούν στην αρχή κάθε συνάντησης του προγράμματος κατάρτισης
- Χρειάζεται περισσότερος χρόνος για τη στήριξη δραστηριοτήτων ΕΕΜ/μικρο-δικτύων

Ιταλία

Είναι βασικό να:

- Τρέχουν εκδηλώσεις με τις τοπικές κοινότητες, να εμπλέκονται γυναίκες ώστε να οργανώνουν εκδηλώσεις παράλληλα με το σχολικό ωράριο ή το βράδυ με τα ζευγάρια τους.
- Προσφέρεται παιδική φροντίδα στο χώρο του προγράμματος κατάρτισης.
- Αναλογιστείτε διάφορα πολιτισμικά υπόβαθρα όταν εφαρμόζεται τις δραστηριότητες του προγράμματος κατάρτισης.
- Δημιουργήσετε τη δικτύωση γυναικών γύρω από κοινά θέματα.
- Προσφέρετε κοινωνικές δραστηριότητες που να επιτρέπουν στις γυναίκες να βγουν από τα σπίτια τους.
- Προσφέρετε γλωσσική κατάρτιση,
- Προσπαθήσετε να έχετε το κοινό εκπαιδευτικό υπόβαθρο στην οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης
- Οργανώνετε επισκέψεις σε δημόσια ιδρύματα, ώστε να ενημερώσετε τις συμμετέχουσες για την Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια και συμμετοχή.

Αυστρία

- Χρειάζονται ειδικοί συντονιστές σε κάθε επαρχία της χώρας, οι οποίοι να επικοινωνούν με διαφάνεια, όπου η γνώση και η πληροφόρηση μπορεί να μεταφερθεί. Ένας αριθμός πληροφόρησης συγκαταλέγεται με τις συμβουλές, απευθείας στις επαρχίες.
- Η ομάδα στόχος δεν είναι μια ομάδα πρόβλημα: έμφαση θα πρέπει να δίνεται σε προβληματικές και σε αγχώδεις περιστάσεις, τις οποίες ζουν τα άτομα. Αυτές οι περιστάσεις καθορίζονται κυρίως από τις κοινωνικές συνθήκες (προκαταρκτικές παρατηρήσεις). Ως εκ τούτου είναι σημαντικό να βελτιώσουμε τις συνθήκες σε αναλογικό επίπεδο.
- Με ενεργές θυγατρικές δομές/ εργασίες προσέγγισης.
- Απευθυνθείτε προσωπικά στην ομάδα στόχου, το γραπτό υλικό είναι χρήσιμο μόνο ως υποστήριξη.
- Συνδεθείτε με ομάδες/ χώρους που είναι γνώριμοι στην ομάδα στόχος (π.χ. Frauencafe im Grätzl)
- Συνεργαστείτε με πολλαπλάσιους
- Λάβετε υπόψη και δώστε έμφαση σε κουλτούρες και γλώσσες ως ίσες στη διαφορετικότητά τους
- Λάβετε υπόψη τη διάσταση του φύλου, ιδιαίτερα όσον αφορά τα παραδείγματα προς μίμηση στις διάφορες κουλτούρες
- Συνδυάστε το πρόγραμμα με άλλες προσφορές (π.χ. απογεύματα παιχνιδιού για παιδιά)

meath
partnership

engage • enable • participate • progress

chancen • leben

CARDET

CENTRE FOR THE ADVANCEMENT OF RESEARCH
& DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY

EUROPEAN UNION
Asylum, Migration
and Integration Fund

Project Number: HOME/2015/AMIF/AG/INTE/9101

This project has been funded with support from
the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the
Commission cannot be held responsible for any use which
may be made of the information contained therein.

INTEGR8